

Lasten in Balans

Eindrapport van de gemengde commissie
Administratieve Lastenvermindering

Advies aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Colofon

Redactionele bewerking

L. van Marrewijk – Journalistieke Producties, Den Hoorn

Vormgeving en druk

Directie IFA, Bedrijfsuitgeverij, Ministerie van LNV
B30464

Omslag

Afbeelding van een administratieve lastenmeter die tijdens de overhandiging van het rapport is onthuld. Met deze meter zal LNV de vorderingen op het gebied van administratieve lastenreductie zichtbaar maken.

Illustratie: STOON, Dalfsen

Oplage

500 exemplaren

Voorwoord

Administratieve lasten zijn de afgelopen jaren sterk gestegen op de politieke aandachtsladder. Dit geldt in het bijzonder voor de agrarische sector. Ondernemers ervaren de toenemende regeldruk en de daarmee samenhangende administratieve lasten als een steeds verdere beperking van de ruimte die ze nodig hebben om te ondernemen. Hierdoor wordt de productiviteit geremd en de concurrentiepositie aangetast. De sector juicht het daarom toe dat het kabinet Balkenende de ambitie heeft uitgesproken de administratieve lasten voor het bedrijfsleven te verlagen met 25%.

Een dergelijk ambitieus reductiepercentage vraagt om een drastische aanpak. Om de reductiemogelijkheden zo goed mogelijk in beeld te krijgen heeft de minister van LNV een gemengde commissie administratieve lastenverlichting ingesteld om hem hierover te adviseren. Het is een 'gemengde' commissie, omdat de leden afkomstig zijn uit het bedrijfsleven en de overheid. De leden uit het bedrijfsleven zitten in de commissie op persoonlijke titel. De commissie heeft in de periode november 2003 - januari 2004 aan dit adviesrapport gewerkt.

De Nederlandse samenleving wordt steeds complexer en de behoefte aan meer spelregels om deze complexiteit te kunnen beheersen neemt dagelijks toe. Hiermee stijgen ook de administratieve lasten die met deze regelgeving gepaard gaan. Het verlagen van de administratieve lastendruk is daarom wel eens vergeleken met 'dweilen met de kraan open'. De commissie heeft zich dit terdege gerealiseerd. Ze beperkt zich daarom in haar advies niet alleen tot reductievoorstellen voor de huidige regelgeving maar geeft ook aanbevelingen die gericht zijn op het 'dichtdraaien van de kraan'.

De totstandkoming van dit advies is een gezamenlijke en constructieve zoektocht geweest waarbij een balans is gezocht tussen Brusselse eisen, juridische randvoorwaarden, de behoefte aan maatwerk, en sectorale en maatschappelijke belangen.

De aanbevelingen van de commissie richten zich op drie sporen:

- 'minder regels' leidt tot een lagere informatiebehoefte van de overheid;
- 'makkelijker maken' door beter gebruik te maken van de mogelijkheden van de ICT en
- 'omkering van de informatieketens/Toezicht-op-Toezicht' waarbij de informatieketens in de sectoren het uitgangspunt zijn voor de informatievoorziening van de overheid.

Vermindering van administratieve lasten langs deze sporen vraagt van de overheid dat zij zich bezint op haar rol, dat zij op verschillende terreinen terugtreedt, extra investeert in ICT en een groter beroep doet op de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven. Dit vraagt om moedige politieke beslissingen.

Vermindering van administratieve lasten vraagt ook van het bedrijfsleven medewerking. Het bedrijfsleven zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen en zal bereid moeten zijn transparant en maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

Met de uitvoering van dit advies verwacht de commissie dat de noodzakelijke administratieve lasten meer in balans komen met de informatie die de overheid moet ontvangen.

Drs. B.J. Constandse

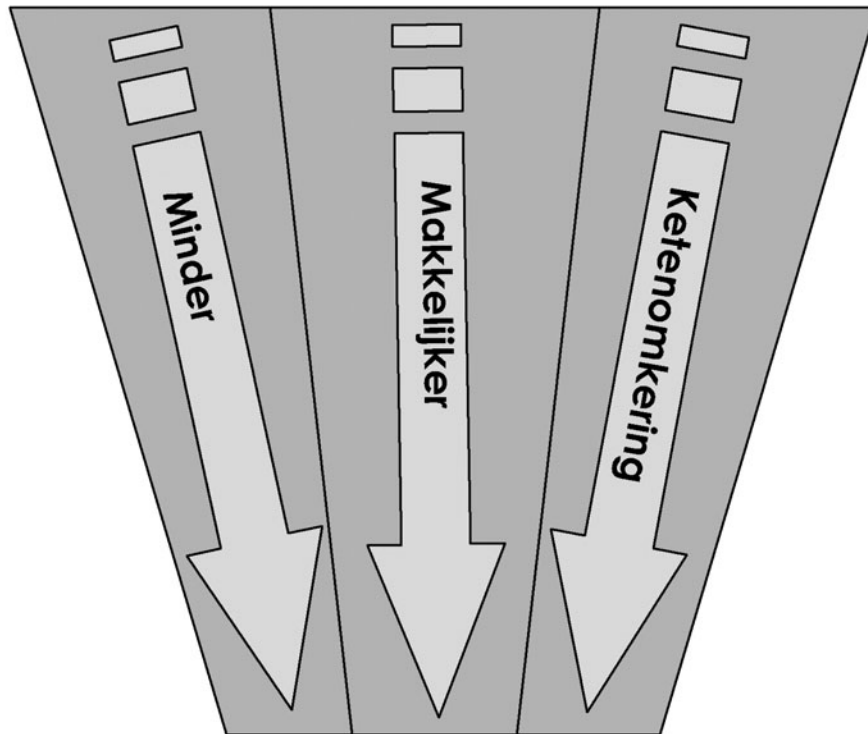
*Voorzitter van de gemengde commissie administratieve lastenverlichting LNV
maart 2004*

Inhoudsopgave

<i>Voorwoord</i>	3
<i>Samenvatting en conclusies</i>	7
<i>1 Inleiding</i>	9
<i>2 Referentiekader</i>	11
2.1 Minder regels	14
2.2 Makkelijker maken	17
<i>3 Aanbevelingen per beleidsdossier</i>	21
3.1 Land- en tuinbouw, en visserij	21
3.1.1 Landbouwwet	21
3.1.2 Visserij	21
3.1.3 Mest	23
3.1.4 Gewasbescherming	23
3.1.5 Dierenwelzijn	24
3.2 Natuur en Landschap	25
3.3 Voedselkwaliteit en diergezondheid	25
3.3.1 Keuring en controle	25
3.3.2 Diergezondheid en dierziektebestrijding	26
3.4 Samenvattende tabel	30
<i>4 Ketenomkering en Toezicht-op-Toezicht</i>	33
<i>Literatuurlijst</i>	37
<i>Bijlagen</i>	39
Bijlage 1 Samenstelling commissie	39
Bijlage 2 Opdrachtbeschrijving	41
Bijlage 3 Ontvangen van suggesties vanuit de sector (veterinair)	45
Bijlage 4 Lijst geïnterviewden	55
Bijlage 5 Begrippenlijst	57

2004: 430 miljoen Euro

2007: 320 miljoen Euro

Samenvatting en conclusies

De minister van LNV heeft een gemengde commissie van bedrijfsleven en overheid gevraagd hem te adviseren hoe hij de € 430 miljoen administratieve lasten die LNV genereert, met 25% kan verminderen. De commissie heeft daartoe vele gesprekken gevoerd met mensen uit het bedrijfsleven, LNV en diverse maatschappelijke organisaties.

De commissie geeft in dit advies een referentiekader voor de wijze waarop LNV de administratieve lasten die zijn genereert, kan minimaliseren.

Het referentiekader bestaat uit een drietal sporen:

1. 'minder regels'
2. 'makkelijker maken' en
3. 'omkering van de informatieketen' / 'Toezicht-op-Toezicht'

Met behulp van dit referentiekader doet de commissie concrete reductievoorstellen die de administratieve lasten met in totaal ruim € 125 miljoen (29%) doen verminderen. De grootste reducties worden bereikt bij het mestdossier (40%) en het veterinaire dossier (21%).

Met name het verminderen van regels bleek een effectief middel om administratieve lasten te reduceren. Op basis van onderstaande criteria heeft de commissie de LNV-regelgeving getoetst om te bezien welke regels kunnen worden geschrapt.

1. Kan de overheid terugtreden? Kan de sector het zelf regelen? Kan de regeling worden afgeschaft?
2. Is nationaal beleid dat uitgaat boven de aanwezige internationale kaders noodzakelijk?
3. Kan de regelgeving robuuster (minder maatwerk)?
4. Kan het beleid ook op een andere manier dan door middel van een juridische instrumentering worden bereikt?
5. Is de regelgeving controleerbaar en handhaafbaar?
6. Kunnen andere overheden dit beleid uitvoeren met minder administratieve lasten?

Op sommige beleidsterreinen bleek een substantiële reductie op korte termijn te ambitieus. Dat heeft vooral te maken met de internationale herkomst (met name Europese regelgeving) van beleid. 32% van de administratieve lasten zijn direct terug te voeren op internationale regelgeving en 54% betreft nationale regelgeving die op internationale is gebaseerd. Slechts 14% van de lasten is het gevolg van zuiver nationale regelgeving.

Het verminderen van lasten die het gevolg zijn van internationale kaders vraagt een lange adem en een breed internationaal draagvlak. Bovendien is politieke wil nodig om regels te schrappen evenals een lange termijnvisie.

Tevens adviseert de commissie om de uitvoering en de communicatie met de verschillende partijen in de agrarische sector te vergemakkelijken en de irritatie die met regelgeving samenhangt te verminderen o.a. met behulp van ICT (het tweede spoor: 'makkelijker maken').

Het derde spoor, de 'omkering van de informatieketen' en het inzetten van 'Toezicht-op-Toezicht', biedt houvast voor een meer structurele aanpak van de administratieve lastenproblematiek.

De commissie pleit voor het instellen van een Taskforce Ketenomkering. Het bedrijfsleven zou hiertoe het initiatief moeten nemen met ondersteuning van LNV. Deze Taskforce met vertrouwen aan de zijden van zowel de overheid als het bedrijfsleven, zal werken aan een systeem waarbij de kolom of keten verregaande afspraken maakt over eigen controlesystemen en certificering. De informatiebehoefte van de overheid zal zoveel mogelijk worden afgestemd op de in deze systemen aanwezige bedrijfsinformatie. Het bovendien inzetten van Toezicht-op-Toezicht-arrangementen zal de administratieve lasten nog verder beperken.

Bestaande en goed functionerende erkennings- en toezichtsystemen kunnen verder worden uitgebouwd naar andere sectoren en branches.

De commissie stelt voor dat de Taskforce binnen een halfjaar met een plan van aanpak zal komen waarin wordt beschreven hoe LNV kan aansluiten op informatie-systemen in de sector en hoe LNV gebruik kan maken van erkenningen en Toezicht-op-Toezicht.

1 Inleiding

Dit rapport bevat een advies aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) over de vraag hoe hij de administratieve lasten die door LNV-regelgeving worden veroorzaakt, kan verminderen. Het bevat enerzijds concrete aanbevelingen voor acties die direct resultaat kunnen opleveren, anderzijds beschrijft het de randvoorwaarden die nodig zijn om te komen tot een duurzame vermindering van de lasten.

Administratieve Lasten (AL) zijn de kosten voor het bedrijfsleven om te voldoen aan informatieverplichtingen voortvloeiend uit wet- en regelgeving van de overheid. Het gaat om het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie.

Een recentelijk uitgevoerde inventarisatie van administratieve lasten wijst uit dat de Rijksoverheid met haar wetten en regels jaarlijks ruim € 17 miljard aan administratieve lasten veroorzaakt (stand van zaken eind 2002). Het LNV-aandeel hierin is ca. 2,5% (ca. € 430 miljoen). Deze kosten bedragen ruim 1% van de bruto toegevoegde waarde van de agrosector.

Een boer of visser is ruim drie uur per week bezig met het leveren van informatie die LNV van hem vraagt. Daarmee is die ondernemer echter nog niet klaar. Ook andere ministeries (zoals Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Verkeer en Waterstaat, Sociale Zaken en Welzijn en Financiën), andere overheden (zoals gemeenten en waterschappen) en productschappen veroorzaken met hun regelingen aanmerkelijke administratieve lasten. In totaal besteedt een ondernemer in de agrosector gemiddeld ruim 7 uur per week aan dergelijke administratieve verplichtingen (EIM, 2003).

Eind 2001 werd bij LNV een begin gemaakt met het in kaart brengen en meten van de lasten. Dit resulteerde in zogenaamde nulmetingen. Deze nulmetingen maakten administratieve lasten voor het eerst hanteerbaar; lasten konden worden berekend en er werd een duidelijk ijkpunt neergezet. Aan dit ijkpunt kunnen reductievoorstellen en nieuw beleid worden getoetst.

Vrijwel tegelijk met de start van de nulmetingen begon mw. Sorgdrager met een onderzoek naar reductiemogelijkheden bij LNV. De aanbevelingen in haar rapport 'Lastige Lasten' (Sorgdrager, 2002) bedroegen ruim € 48 miljoen lastenverlichting.

De nulmetingen en het rapport 'Lastige Lasten' werkten binnen LNV als een katalysator. Vanaf dat moment werd reductie van administratieve lasten met extra energie aangepakt.

Dit resulteerde in een departementaal plan van aanpak dat de minister in oktober 2002 naar de Tweede Kamer stuurde. Dit plan van aanpak bouwde voort op de aanbevelingen uit het rapport 'Lastige Lasten'.

Inmiddels, begin 2004, zijn de aanbevelingen van mw. Sorgdrager grotendeels uitgevoerd of in uitvoering. In totaal is reeds een netto lastenverlichting van ruim € 40 miljoen gerealiseerd waarvan ca. € 36 miljoen in 2003.

Waarom deze commissie?

In het regeerakkoord van het kabinet Balkenende II is afgesproken tijdens deze kabinetsperiode de administratieve lasten met gemiddeld 25% te verminderen. De minister van Financiën coördineert de realisatie van deze doelstelling. Hij is van plan aan ieder departement een zgn. 'lastenplafond' toe te kennen.

Om de administratieve lasten die LNV veroorzaakt te verlagen, heeft de minister van LNV een gemengde Commissie Administratieve Lastenverlichting ingesteld onder voorzitterschap van drs. B.J. Constandse. Deze commissie, met leden uit het bedrijfsleven en de overheid (zie bijlage met de deelnemers), heeft in de periode november 2003 - januari 2004 de taak op zich genomen de minister te adviseren hoe in de periode 2003 - 2007, de administratieve lasten met 25% en eventueel 35% te verminderen.

De commissie doet daartoe concrete voorstellen. Tevens schetst de commissie een referentiekader voor de rol en werkwijze van het ministerie van LNV die nodig zijn om de administratieve lasten die LNV genereert, structureel te beperken.

Werkwijze van de commissie

De commissie heeft dit advies opgesteld na een tweetal gespreksronden.

In eerste instantie zijn gesprekken gevoerd met die beleidsdirecties van LNV die de meeste administratieve lasten laten ontstaan. De commissie heeft deze directies gevraagd voorstellen te doen voor 25% en zo mogelijk 35% vermindering van administratieve lasten. LNV heeft zich hiertoe ingespannen en voor diverse beleidsterreinen zijn forse reductievoorstellen gedaan. Om moverende redenen is dit niet voor alle beleidsterreinen gelukt.

Aansluitend daarop hebben leden van de gemengde commissie gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers uit de sector met de vraag of zij nog aanvullende voorstellen hebben.

Ook zijn hierbij de schriftelijke bij de commissie ingebrachte suggesties en voorstellen meegenomen. Bij de selectie van de gesprekspartners (zie bijlage 4) is geprobeerd binnen de weinige tijd die beschikbaar was zo breed mogelijk alle partijen te horen. De commissie heeft de resultaten van deze gesprekken gewogen en verwerkt in dit advies.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een referentiekader waarin de commissie de administratieve lastenproblematiek schetst en richting geeft aan de aanpak ervan binnen de bestaande kaders.

Hoofdstuk 3 is een opsomming van concrete reductievoorstellen.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 een nieuw denkraam geschetst dat naar de mening van de commissie een oplossing biedt voor de langere termijn.

Aan dit rapport is een aantal bijlagen toegevoegd waarin vermeld staan de leden van de commissie, de opdracht, de geïnterviewden en een begrippenlijst.

In bijlage 3 zijn alle suggesties bijeengebracht die vanuit de sectoren zijn ontvangen.

2 Referentiekader

Het terugbrengen van administratieve lasten is niet los te zien van het ontwikkelen van een visie op de rol en het functioneren van de overheid en met name LNV. De Nederlandse samenleving wordt steeds complexer en de behoefte aan meer spelregels om deze complexiteit te kunnen beheersen neemt dagelijks toe. Tegelijkertijd stijgen ook de administratieve lasten die met deze regelgeving gepaard gaan. Immers, als de overheid iets regelt, zal zij informatie moeten hebben om te bezien of haar beleid effectief is en of iedereen zich houdt aan de gemaakte afspraken. Meer regels betekent een hogere informatiebehoefte van de overheid en dus hogere administratieve lasten en toenemende ergernis bij ondernemers. Bovendien vermindert de effectiviteit van het beleid door afnemend draagvlak.

Naast een visie op de rol van de overheid is het ook van belang de ontwikkelingen in de agrarische sector in ogenschouw te nemen. Binnen de verschillende productiekolommen formeren zich steeds strakker georganiseerde ketens waarbinnen gegevens over bedrijven, producten en productieprocessen een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Niet alleen de overheid eist dergelijke gegevens op maar steeds vaker ook ketenpartijen in de sector en niet te vergeten de consument.

Een ondernemer is dientengevolge steeds meer met papierwerk bezig en dit lijkt een ontwikkeling te zijn die niet is tegen te houden. Het verlagen van de administratieve lastendruk is daarom wel eens vergeleken met 'dweilen met de kraan open'. De commissie heeft zich dit terdege gerealiseerd. Ze beperkt zich daarom in haar advies niet alleen tot reductievoorstellen die als 'dweilen' kunnen worden gekenschetst, maar ook tot aanbevelingen die gericht zijn op het 'dichtdraaien van de kraan'.

Kosten

Administratieve lasten zijn kosten voor een ondernemer en daarmee uit te drukken in geld. De kosten worden geraamd door middel van een simpel PxQ-model: de tijd die het kost om de gevraagde informatie aan de overheid te leveren, vermenigvuldigd met de frequentie van de informatie-uitvraag per jaar, het aantal ondernemers die het betreft en het uurloon.

Regelingen van de overheid genereren ook zgn. nalevingskosten voor de ondernemer die niet tot de administratieve lasten behoren. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten voor partijkeuringen of voor de speciale eisen die aan vissersnetten worden gesteld. Dit advies heeft geen betrekking op deze kosten maar de commissie verwacht wel dat haar aanbevelingen als neveneffect zullen leiden tot vermindering van deze nalevingskosten en wellicht ook tot vermindering van de uitvoeringskosten voor LNV.

In totaal genereert LNV ca. € 430 miljoen aan administratieve lasten (per 31 december 2002).

Bijna de helft hiervan wordt veroorzaakt door regelgeving met betrekking tot diergezondheid; het mestbeleid staat te boek voor ca. € 195 miljoen.

Rekenend met een totaal van € 430 miljoen aan lasten, komt een lastenvermindering van 25% overeen met een vermindering van ruim € 107 miljoen; een reductie van 35% komt overeen met € 150 miljoen.

Irritatie

Regelgeving en de daarmee samenhangende administratieve lasten zijn, naast het feit dat ze kosten met zich meebrengen, een bron van irritatie. Ondernemers zien nut en noodzaak van bepaald beleid of bepaalde formulieren niet in. Ze klagen over het grote aantal regels, tegenstrijdige regels, de complexiteit van regels en formulieren, niet op elkaar afgestemde inspecties, het gebrek aan informatie, de gebrekkige terugkoppeling en de lange correspondenties over 'verkeerd' ingevulde formulieren en kaarten. Het gevoel bestaat dat de overheid niet vanuit de ondernemer denkt en dat wantrouwen naar ondernemers de insteek is.

Irritaties zijn moeilijk kwantificeerbaar. Gezien het gewicht van irritaties is het zaak voor LNV hier structureel aandacht aan te blijven geven. Administratieve lasten met een hoge irritatiefactor dienen te worden aangepakt, al zullen deze acties uitgedrukt in euro's misschien niet veel rendement geven. Bij de uitvoerende diensten lopen verschillende initiatieven om de uitvoering van beleid meer ondernemers gericht te maken en irritaties te verminderen. In het verlengde hiervan adviseert de commissie de belangrijkste irritaties te inventariseren. Werkgroepen van ondernemers en uitvoerende diensten en inspecties van LNV zouden deze klachten nader moeten bekijken en oplossingen moeten zoeken die de irritaties verminderen. Met name de inzet van ICT kan hieraan bijdragen. Voor nieuw vastgesteld beleid dienen de uitvoerende diensten de praktische instrumentering af te stemmen met de ondernemers die het aangaat. Bij het transparant maken van de regels zou meer uitgegaan moeten worden van de vragen van de ondernemer. Te weinig transparantie leidt tot onzekerheid bij ondernemers.

De commissie adviseert de minister:

- in de prioritering van acties gericht op het verlagen van de administratieve lastendruk de irritatiefactor nadrukkelijk mee te wegen;
- op gestructureerde wijze in overleg met het bedrijfsleven te bekijken of verbeteringen mogelijk zijn.

Subsidies

Ook subsidies genereren administratieve lasten hoewel deze van een ander karakter zijn dan die van opgelegde regelingen; ze worden immers vrijwillig aangevraagd. De commissie geeft in dit rapport geen adviezen over de lasten van subsidies. De commissie waardeert het echter dat LNV ook de administratieve lasten voor subsidies integraal in beeld probeert te brengen. De commissie verwacht dat de algemene aanbevelingen in dit rapport ook gelden voor subsidies.

De commissie adviseert de minister:

- voor subsidies een vergelijkbaar traject te volgen als nu voor vermindering van administratieve lasten, veroorzaakt door regelingen, in gang is gezet.

Andere overheden

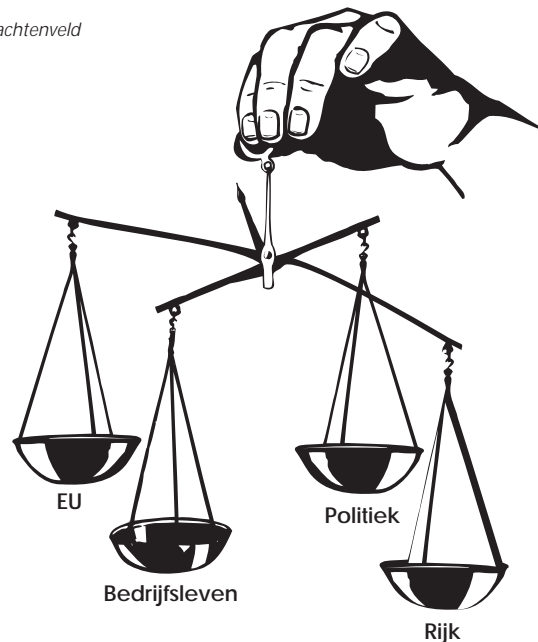
Naast de lasten die LNV veroorzaakt kampen ondernemers in de agrarische sector met lasten ten gevolge van regelgeving van andere overheden. Met name lasten die worden veroorzaakt door de ministeries van Financiën, V&W, SoZaWe en VROM evenals de lasten veroorzaakt door productschappen en de gemeente scoren hoog.

Deze lasten zijn ten minste van een vergelijkbare omvang als die van LNV. Het advies in dit rapport beperkt zich tot de LNV-regelgeving. De ontvangen signalen die niet direct het ministerie van LNV aangaan, zijn doorgegeven aan de betreffende overheden.

Internationale herkomst van administratieve lasten

Veel administratieve lasten vinden hun oorsprong in internationale afspraken. Met name het feit dat Nederland onderdeel is van de Europese Unie veroorzaakt een forse regeldruk. De mate waarin administratieve lasten daadwerkelijk aan Brussel en internationale afspraken kunnen worden toegeschreven is recentelijk door SIRA-consulting berekend. De conclusie is dat 14% van de administratieve lasten die LNV-regelgeving genereert, puur nationaal is (categorie C) en 86% een internationaal kader heeft. Deze laatste categorie bestaat uit lasten die een gevolg zijn van directe vertaling van internationale regels (cat. A: 32%) en de overige 54% betreft lasten ten gevolge van regelgeving die inhoudelijk internationaal is bepaald maar waarvan de operationalisering nationaal heeft plaatsgevonden (cat. B). Het belangrijkste voorbeeld van deze laatste categorie is het mestdossier waarvoor geldt dat de normering Europees is en de uitwerking 100% nationaal is.

Zoeken naar balans; het krachtenveld

In het algemeen geldt dat het aanpassen van de internationale beleidskaders op korte termijn lastig of zelfs onmogelijk is. De beperkte vrijheid mag evenwel niet als een excuus gelden om voor de betreffende dossiers geen reductievoorstellen te formuleren. De minister heeft immers de mogelijkheid in Europees verband dergelijke voorstellen te doen. Bovendien zijn er mogelijkheden de nationale implementatie efficiënter uit te voeren.

LNV kan dit niet alleen in Brussel en zal aansluiting moeten zoeken bij de rijksbrede initiatieven in Brussel en bij andere lidstaten die de lastenverzwaring ook steeds knelender ervaren.

Rijksbreed wordt in EU-verband onder aanvoering van Financiën aangehaakt op lopende dereguleringsinitiatieven ('Better Regulation'). Ook kan de minister bij het tot stand brengen van nieuwe Brusselse regelgeving de vinger consequent aan de pols houden om geen onnodige nieuwe administratieve lasten te veroorzaken. Met name in het voortraject van het vaststellen van kaders voor nieuwe regelgeving dient het administratieve lastenaspect nadrukkelijker ingebracht te worden.

Het aanstaand EU-voorzitterschap van Nederland in de tweede helft van 2004 biedt kansen lastenverlichtingen internationaal te agenderen.

Deze kansen dient LNV daadkrachtig op te pakken. Dit geldt zowel in algemene zin om het aspect administratieve lasten goed op de Europese agenda te krijgen als voor specifieke dossiers.

De door EU regelgeving veroorzaakte administratieve lasten zijn vooral te vinden in de dierlijke sector en de mestregelgeving. Beperkter van omvang zijn de lasten op het gebied van de fytosanitaire regelgeving en de visvangst. Binnenkort kan de General Food Law (voedselveiligheid) aan deze lijst worden toegevoegd. Doordat het aanpassen van bestaande EU-regelgeving veel tijd en een lange adem vraagt, is het niet reëel hiervoor substantieel lagere administratieve lasten in te boeken voor 2007.

De commissie adviseert de minister:

- het EU voorzitterschap in de tweede helft van 2004 te gebruiken voor het agenderen van een aantal dossiers die in aanmerking komen voor administratieve lastenreductie;
- in het voortraject voor internationale regelgeving het administratieve lasten aspect actiever in te brengen.

Drie sporen ter voorkóming en verlaging administratieve lasten

De commissie adviseert de administratieve lasten voor de ondernemers te verminderen langs drie sporen. Deze sporen kunnen zowel worden toegepast bij herziening van bestaande regelingen en uitvoeringsprocedures, als bij nieuw te ontwikkelen regelgeving:

1. Minder regels. Veel winst valt te behalen door het schrappen van beleid en daarmee van de hiermee samenhangende informatiebehoefte.
2. Makkelijker maken. Binnen de bestaande regelgeving kan het leveren van informatie gemakkelijker worden gemaakt bijv. langs elektronische weg door koppeling van informatiesystemen. Met name het 'makkelijker maken' zal een positief effect hebben op de irritatiegraad.
3. Ketenomkering. Deze oplossing richt zich op omkering van informatiestromen en toepassing van Toezicht-op-Toezicht. Uitgangspunt hierbij is welke informatiestromen er binnen de keten lopen en de vraag of deze informatie voldoende is om het beleid uit te voeren en de naleving te controleren. Dit in tegenstelling tot het centraal stellen van de informatiebehoefte van de overheid. Deze meer structurele benadering zal met name op lange termijn soelaas bieden maar vraagt een andere manier van denken en een herverdeling van verantwoordelijkheden.

De eerste twee benaderingen worden in de rest van dit hoofdstuk uitgewerkt in de vorm van een referentiekader met meer algemene adviezen. Hoofdstuk 3 geeft de concrete reductievoorstellen per beleidsdossier aan. In hoofdstuk 4 wordt de benadering van de ketenomkering toegelicht.

2.1 Minder regels

Niet alles kan of moet door de overheid geregeld worden. Indien

- de maatschappelijke noodzaak om iets te regelen is verdwenen of door
- de overheid iets niet effectief of efficiënt kan regelen of
- als het bedrijfsleven, burgers of maatschappelijke organisaties dit zelf kunnen regelen

is er reden te overwegen om als Rijksoverheid terug te treden. Met deze heroverweging is voor de vermindering van administratieve lasten veel winst te behalen.

Met deze analyse sluit de commissie aan bij de ideeën die de minister in de beleidsnota 'Vitaal en Samen' heeft beschreven.

In deze paragraaf is een aantal criteria opgenomen om beleid en regels te schrappen ofwel om aan te houden bij nieuw op te stellen beleid.

De overheid treedt terug

De overheid heeft de taak een antwoord te geven op maatschappelijke vraagstukken waar burgers en ondernemers niet of niet goed zelf in staat zijn deze te beantwoorden. Het bedrijfsleven wordt geacht in toenemende mate in staat te zijn zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen functioneren gericht op een duurzame omgeving. Daarin wordt gezocht naar een evenwichtige afweging van belangen van 'planet, people en profit'. De rol van de overheid verschuift hierbij van 'zorgen voor ...' naar 'zorgen dat ...'.

De commissie adviseert de minister:

- geen nieuwe regelgeving te ontwikkelen op terreinen waar het bedrijfsleven geacht mag worden zelfregulerend te (kunnen) zijn;
- bestaande regelgeving hierop te toetsen en indien mogelijk in te trekken.

'Gewenste lasten'

Bij administratieve lasten onderkent men ook gewenste lasten. Dit zijn lasten die gepaard gaan met regels waarvan het bedrijfsleven vanuit het oogpunt van risico-beheersing of versterking van de internationale marktpositie het gewenst acht dat de overheid ze regelt (bijv. Plant- en Diergezondheid). Vanuit het bedrijfsleven gezien heeft het weinig prioriteit deze lasten te verminderen. Het bedrijfsleven ziet deze lasten als onvermijdelijk, maar wenselijk.

Bij een terugtrekkende overheid past echter dat de overheid ook op deze terreinen een stap terug doet. Zij geeft hiermee het bedrijfsleven meer speelruimte voor ondernemerschap en de verscheidenheid in de landbouwbeoefening. Het bedrijfsleven zal de consequenties van het stoppen met deze regels moeten accepteren in ruil voor de lagere administratieve lasten.

Voor de export van Nederlandse landbouwproducten blijft veelal een keuring van de nationale overheid noodzakelijk. Uiteraard zal LNV deze keuringen zo efficiënt mogelijk uitvoeren.

De commissie adviseert de minister:

- nieuwe regelgeving die door het bedrijfsleven gewenst wordt, nadrukkelijk te toetsen aan de nieuwe rol van de overheid;
- bestaande regelgeving in nauw overleg met het bedrijfsleven hieraan te toetsen en indien mogelijk in te trekken.

Niet meer beleid dan level playing field

Indien op een beleidsterrein internationale regelgeving bestaat, kan extra nationale regelgeving de concurrentiepositie van (internationaal opererende) agrarische bedrijven en ketens schaden. Voor de vertaling van Europese naar nationale regelgeving moet het creëren van een 'level playing field' als uitgangspunt worden gehanteerd. Dat betekent dat onder vergelijkbare omstandigheden de wetgeving ook vergelijkbaar moet zijn. De nationale politiek, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven moeten terughoudend zijn met het verzoeken tot extra eigen nationale regelgeving.

Alleen als er zeer specifieke nationale omstandigheden zijn, kan extra regelgeving worden overwogen. Internationale regelgeving dient nationaal met zo laag mogelijke kosten en lasten te worden uitgevoerd.

De commissie adviseert de minister:

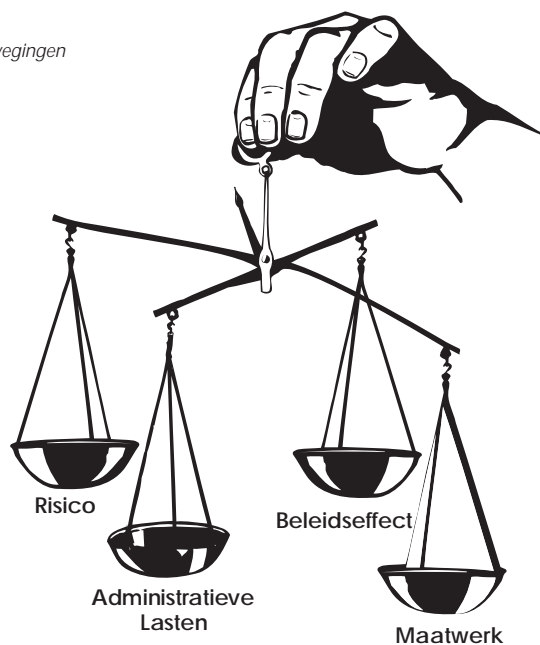
- nieuwe regelgeving die uit internationale afspraken voortkomt zó te implementeren dat een level-playing-field wordt gecreëerd;
- bestaande regelgeving hieraan te toetsen en indien mogelijk aan te passen.

Minder maatwerk

Veel beleid van LNV kenmerkt zich door veel maatwerk. Op verzoek van de sector en de politiek is een detaillering van regelingen tot stand gekomen. Dit is gebeurd om normen zoveel mogelijk uit te nutten (bijv. mest) of te zorgen dat deelgroepen niet worden achtergesteld (uitzonderingsposities).

Dit maatwerk in regelgeving veroorzaakt veel administratieve lasten. Daarbij kan de vraag gesteld worden of dit opweegt tegen de meerwaarde van het maatwerk. Dit geldt zeker ook bij het nieuwe stelsel voor de mest.

Zoeken naar balans; de afwegingen

De commissie adviseert de minister:

- nieuwe regelgeving zo robuust mogelijk op te stellen;
- zeer terughoudend te zijn met maatwerk in regelgeving;
- bestaande regelgeving hieraan te toetsen en het teveel aan bepalingen in te trekken.

Minder juridisch instrumentarium

Het beleid bij LNV kenmerkt zich door een sterk juridische instrumentering met veel administratieve lasten tot gevolg. Het is de vraag of dit altijd noodzakelijk is. Wellicht is een ander type instrument net zo effectief, terwijl het minder administratieve lasten

oplevert. Hierbij zal steeds in ogenschouw moeten worden gehouden hoe groot het risico is dat het gewenste gedrag niet wordt bereikt anders dan met regelgeving en hoe erg dat is. Kortom: wegen de risico's op tegen de lasten die de regelgeving veroorzaakt?

Ook beleid dat niet te controleren en niet handhaafbaar is, dient te worden beëindigd of op een andere wijze geïnstrumenteerd.

LNV is gestart met een grote vereenvoudiging van bestaande regelgeving. Daarbij wordt verouderde regelgeving geschrapt, andere regelingen worden gebundeld en voor de toekomst robuust gemaakt. Dit goede initiatief zal bijdragen aan meer transparantie in regelgeving en minder irritatie.

De commissie adviseert de minister:

- beleid niet altijd te vertalen in regelgeving maar creatief te zoeken naar andere oplossingen;
- alleen controleerbaar en handhaafbaar beleid te instrumenteren in regelgeving;
- alternatieven te zoeken voor bestaande regelgeving en deze vervolgens in te trekken.

2.2 Makkelijker maken

Regels zullen op gegeven moment moeten worden uitgevoerd. Bij de totstandkoming van een dergelijk uitvoeringstraject worden keuzes gemaakt die van grote invloed kunnen zijn op de administratieve lasten die door de betreffende regel worden veroorzaakt. In deze paragraaf worden deze keuzes nader toegelicht.

De ondernemer centraal

Bij de uitvoering van beleid stelt LNV de ondernemer centraal. In dit kader is de afgelopen jaren Het LNV-Loket ingesteld waardoor de communicatie met de ondernemers is verbeterd. Alle informatie over LNV-regelingen is nu op één plaats beschikbaar. Deze stap moet nu worden gevolgd door een verder integreren van uitvoeringsprocessen zodat bijv. eenmaal geleverde informatie niet nog eens wordt gevraagd. Een ondernemer heeft naast de regelgeving van LNV ook met regels van andere overheden te maken. Voor de ondernemer is het moeilijk overzicht te houden over alle regels van al die overheden. Met name in de visserijsector en bij het plattelandsbeleid is dit van belang.

De commissie adviseert de minister:

- bij de uitvoering van beleid de ondernemer centraal te stellen;
- de samenhang tussen regelingen te verbeteren;
- uitvoeringsprocessen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen (voorkómen van overlapping).

Verkleinen informatiebehoefte

Bij de gegevensinwinning wordt nog regelmatig 'nice to know' als uitgangspunt gekozen in plaats van 'need to know'. De informatiebehoefte moet goed worden afgestemd met de risico's die met de handhaving en naleving samenhangen. Daar waar risico's voor handhaving beperkt zijn, kan men met minder administratieve lasten volstaan en meer werken met Toezicht-op-Toezicht of incidentele controles.

De commissie adviseert de minister:

- de informatiebehoefte van LNV te beperken tot het absoluut minimum.

Koppeling van bedrijfssystemen van de boer aan LNV-systemen

Veel gegevens die LNV moet hebben voor de uitvoering van regelingen is nu reeds digitaal aanwezig in de informatiesystemen van de ondernemer. Door een koppeling te maken tussen het computersysteem van de ondernemer en de systemen van LNV is het mogelijk deze gegevens 'automatisch' over te brengen zonder papieren in te vullen. LNV, met name Bureau Heffingen, heeft de afgelopen jaren enkele pilot-projecten uitgevoerd in het kader van het mestbeleid. Er wordt nu gewerkt aan het breder toepassen van deze mogelijkheden. De systematiek is zo generiek van opzet dat deze bruikbaar is voor soortgelijke processen bij andere uitvoerende diensten en beleidsterreinen.

Praktijkvoorbeeld: PALM

Iedere akkerbouwer of veehouder moet jaarlijks aangifte doen van zijn mineralengebruik (aan- en afvoer). Deze aangifte bestaat uit het aanleveren van een groot aantal gegevens. Vrijwel dezelfde informatie heeft een boer nu reeds in zijn bedrijfsmanagementsysteem opgenomen.

In 2003 heeft Bureau Heffingen een proef met 15 varkenshouders gedaan, waarin de bedrijfsmanagementsystemen van deze boeren zijn gekoppeld aan de systemen van Bureau Heffingen. In 2004 zal de proef worden verbreed naar een groter aantal ondernemers.

De inzet van ICT maakt veel mogelijk, maar dit vraagt ook van de ondernemerskant dat gebruik van ICT gemeengoed is. De meeste boeren hebben een computer, maar van de mogelijkheden die LNV via het LNV-Loket biedt, wordt nog slechts beperkt gebruik gemaakt. Echter, de ervaringen van de belastingdienst bij de jaarlijkse aangifte stemmen optimistisch. Nu reeds gebeurt ca. 70% van de (burger)aangiftes digitaal. Dit leidt ook tot veel lagere uitvoeringskosten.

Meer gebruik van ICT vraagt veelal grote investeringen waarbij de kost voor de baat uitgaat. De aanpak op het gebied van ICT zal ook rijksbreed moeten worden opgepakt om geen wildgroei van systemen te krijgen en zoveel mogelijk rendement te halen uit de investeringen (bijv. één elektronische handtekening voor alle overheidsdiensten).

Praktijkvoorbeeld: CLIENT

Het programma CLIENT beoogt de administratieve lasten en de logistieke hinder te verminderen bij de inspecties van landbouwgoederen aan de buitengrens. Een zeer belangrijke stap betreft het harmoniseren van de aangiftes aan de Planten/ziektenkundige Dienst, de Rijksdienst voor de Keuring van Vee en Vlees en de Douane. Hierna is een systeem gerealiseerd, waarmee de aangiftes aan de betrokken overheidsorganisaties elektronisch kunnen worden gedaan. Ook de doorlooptijd van partijen kan hiermee aanmerkelijk worden bekort. CLIENT is operationeel sinds 1 april 2003.

De commissie adviseert de minister:

- ICT in te zetten om processen en procedures elektronisch te laten verlopen i.p.v. via papier;
- de afhandeling van transacties via internet te bevorderen waardoor veel foutcorrecties en dubbel werk (irritatie) kunnen worden voorkómen;
- geld vrij te maken voor de hiertoe benodigde investeringen in ICT.

Eenmalig geleverde gegevens worden meervoudig gebruikt

LNV heeft initiatieven genomen om de gegevensinwinning niet meer per regeling te bekijken maar meer geïntegreerd. De Dienst Regelingen van LNV werkt aan een integrale analyse van de vragen om gegevens aan het veld. Daarnaast zal ook het uniformeren van begrippen en de invoering van één bedrijfsnummer leiden tot minder vragen en daardoor tot lagere lasten.

Praktijkvoorbeeld: Perceelsregistratie

Tot voor kort was de perceelsregistratie binnen LNV erg versnipperd en gefragmenteerd. Gevolg hiervan was dat ondernemers soms zes keer dezelfde gegevens moesten doorgeven bij het melden van één wijziging. Met de invoering van de Basisregistratie Percelen (BRP) in 2002 behoort deze situatie tot het verleden. De BRP staat voor éénmalige registratie en meervoudig gebruik van grondgegevens. Naast de controle op mestafzetovereenkomsten worden de gegevens ook gebruikt voor de Aanvraag Oppervlakte, Landbouwtelling, controle op de MINAS-aangifte en de registratie van mestproductierechten. Bovendien geldt het voor de uitvoering van het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid (vanaf 2005) en het gewijzigde mestbeleid als randvoorwaarde. Andere grondregistratiesystemen binnen LNV kunnen binnenkort verdwijnen. Naast LNV kunnen ook andere (overheids-) organisaties gebruik maken van de BRP-gegevens, uiteraard binnen de grenzen van de privacywetgeving.

De commissie adviseert de minister:

- het relatienummer te uniformeren;
- éénmalig ingewonnen gegevens niet opnieuw te vragen;
- gegevens meervoudig te gebruiken.

Verbeteren controle en inspectie

Veel irritatie bestaat bij ondernemers over het onvoldoende samenwerken op het gebied van keuringen, controles en inspecties. Een ondernemer beschouwt de overheid als één geheel. Dat ondernemers te maken krijgen met verschillende keurings- en controlediensten, rijksinspecties en daarnaast inspectie van andere overheden is niet altijd begrijpelijk. Momenteel worden enkele initiatieven genomen om meer 'integrale' inspecties te kunnen uitvoeren. Maar zij komen moeizaam van de grond vanwege logistieke problemen en het specialistische kennisniveau van de inspecteurs. Deze initiatieven zouden met meer energie moeten worden opgepakt; ook interdepartementaal.

Praktijkvoorbeeld: Slim Fruit

Het LNV-project "Slim Fruit" neemt de overheidscontroles in de groenten- en fruitsector onder de loep. De kwaliteitscontrole voor groenten en fruit wordt verricht door het Kwaliteits Controle Bureau (KCB) terwijl de fytosanitaire inspectie in handen is van de Plantenziektekundige Dienst (PD). Het komt voor dat beide controlediensten achter elkaar eenzelfde partij groenten en fruit op hetzelfde bedrijf controleren. Het project wil de inspecties zodanig stroomlijnen dat er zoveel mogelijk sprake is van een "one stop check". Bedrijven die goede kwaliteitscontrolesystemen hebben, kunnen erkend worden om, onder toezicht van de overheid, zelf de kwaliteitscontrole uit te voeren. Fytosanitaire controles zullen worden teruggebracht tot een steekproef die is gebaseerd op het fytosanitaire risico dat de invoer van de groenten en fruit met zich meebrengt. Kortom: minder en slimmere overheidscontroles.

De commissie adviseert de minister:

- controles en inspecties zoveel mogelijk te combineren.

Communicatie

Een goede communicatie met de sector over de regelgeving en over de daarmee samenhangende uitvoeringsprocessen kan tot meer begrip en minder irritatie leiden. De afgelopen jaren zijn vele initiatieven door LNV ondernomen om het leveren van informatie makkelijker te maken. Zo zijn vele adviezen die de commissie Sorgdrager heeft gegeven, gerealiseerd en zijn vorderingen op het gebied van de uitvoering gemaakt. Helaas leeft bij menig ondernemer het idee dat er niets is gebeurd.

De commissie adviseert de minister:

- goed te communiceren over regelgeving en uitvoeringsprocessen;
- gerealiseerde verbeteringen actief te communiceren.

3 Aanbevelingen per beleidsdossier

De dossiers zijn gerangschikt conform het LNV-beleidsprogramma 'Vitaal en Samen'. Hiermee wil de commissie haar aanbevelingen laten aansluiten bij het werkprogramma van LNV.

3.1 Land- en tuinbouw, en visserij

3.1.1 Landbouwwet

Makkelijker maken

Binnen de Landbouwwet is de jaarlijkse Landbouwelling met ruim € 2,6 miljoen de grootste veroorzaker van administratieve lasten. De afgelopen jaren heeft LNV de inwinning van deze gegevens gecombineerd met die voor enkele andere regelingen in de zgn. GDI (Gecombineerde Data Inwinning). Immers, veel van de gegevens die in het kader van deze telling worden verzameld, zijn ook nodig voor andere regelingen of zijn zelfs reeds bij LNV bekend via andere kanalen en geregistreerd in de basisregistratie percelen.

De commissie adviseert de minister:

- de gegevens voor de landbouwelling éénmalig en via de gemakkelijkst mogelijke weg in te winnen.

3.1.2 Visserij

De administratieve lasten op het gebied van de visserijwetgeving zijn geraamd op ca. € 1,8 miljoen. De regelgeving voor Visserij is grotendeels Europees bepaald: 56% van de administratieve lasten is Europees; 31% is Europees met nationale invulling en 13% is zuiver nationaal.

Minder regels

Categorie A (Brusselse regelgeving):

De invloed van internationale verplichtingen op de visserij is groot. De inzet is om in Brussel de wetgeving toegankelijker, transparanter en efficiënter te maken o.a. door middel van eenmalige gegevensinwinning, door aanpassing van de termijnen van rapportageverplichtingen aan gangbare termijnen van de bedrijfsprocessen, door invoering van het communautair elektronisch logboek en door afschaffing van diverse aanvullende meldingsverplichtingen.

Bovengenoemde initiatieven kunnen een reductie van ca. € 90.000 (ca. 5%) opleveren. Het streven is om dit traject in 2007 af te ronden.

In Europees verband hebben discussies over herstelplannen voor bepaalde vissoorten geleid tot een stijging van de administratieve lasten van € 61.000 per 1 februari 2004.

Categorie B (Brusselse regelgeving met een nationale interpretatie):

De wijze waarop binnen de visserijsector controle en handhaving zijn georganiseerd is te beschouwen als een nationale invulling van in Europa vastgesteld beleid.

Momenteel vinden gesprekken plaats tussen LNV en de sector (o.l.v. de heer Nijpels) om meer verantwoordelijkheden bij de sector te leggen. Inzet is om de discussie eind

2004 af te ronden. Mogelijk zal met de aanbevelingen een reductie van enkele procenten gerealiseerd kunnen worden door een andere taakverdeling tussen overheid en de sector.

Categorie C (Nationale regelgeving):

- Met de binnenvisserijsector en de schelpdiervisserijsector wordt tot eind 2007 overleg gevoerd over de verdeling van verantwoordelijkheden met de sector. De administratieve lasten zouden hiermee beperkt kunnen afnemen.
- Voor de zee- en kustvisserij zijn kleine wijzigingen voorzien zoals het nationale zeedagenregime en afschaffing van de licentieregeling. (reductie maximaal € 20.000, ca. 1%)
- De regeling contingentering vis genereert ca. € 20.000 (ca. 1%) administratieve lasten. Deze maakt het mogelijk om individuele quota over te dragen (niet EU-verplicht) en vormt de basis voor samenwerking tussen vissers wat betreft het quotabeheer in de zgn. Biesheuvelgroepen. Deze regeling is een belangrijk element van het beleid en geeft de sector de mogelijkheid om de bedrijfsvoering flexibel te kunnen uitoefenen. Inmiddels heeft dit systeem ertoe geleid dat de totale quota in de zeevisserij een waarde hebben gekregen van ca. 2 miljard euro. Het schrappen van deze nationale regelgeving zal politiek niet aanvaardbaar zijn.
- Het inventariseren van de administratieve lasten voor visserij van alle overheden zou extra informatie kunnen opleveren. Hiermee zou een beter beeld ontstaan van alle informatieverplichtingen van visserijbedrijven dus ook die welke voortkomen uit wetgeving van andere departementen.

Makkelijker Maken

Momenteel lopen de volgende trajecten waarmee een reductie van € 178.000 (ca. 10%) te realiseren is:

- elektronisch aanleveren van gegevens in het kader van het zgn. "logboek";
- integreren van twee informatiesystemen (GRAS en VIRIS);
- samenvoegen van bewijs van inschrijving en het nationaliteitsbewijs;
- vereenvoudiging vergunningen voor de elektro-visserij.

35% reductie scenario

De ruimte om een 35% reductie te halen is door de grote mate van Europese regelgeving niet aanwezig. Het schrappen van alle nationale regelgeving levert maximaal 13% lastenverlichting op. Hiermee worden alle regels, die nu de kaders aangeven waarbinnen de IJsselmeer-, binnen- en schelpdiervisserij kunnen worden uitgeoefend geschrapt. De Brusselse regelgeving met een nationale invulling van 31% kan vanwege het Europese karakter niet geschrapt worden. Een beperkte reductie is mogelijk door een andere uitvoering.

Drastischere reductie van de administratieve lasten zal in de verschillende sectoren een destabiliserend effect hebben en het onmogelijk maken een evenwichtig beleid te voeren. Ook zou getornd moeten worden aan de communautaire verplichting voor het invullen van het logboek. Dat zal tot problemen met de Europese Commissie leiden.

De commissie adviseert de minister:

- in Brussel te pleiten voor meer toegankelijke, transparante en efficiënte regelgeving die minder administratieve lasten veroorzaakt;
- zich in te zetten de genoemde reductievoorstellen te realiseren.

3.1.3 Mest

Het huidige meststelsel veroorzaakt meer dan 40% van de door LNV veroorzaakte administratieve lasten. Het ministerie werkt evenwel aan een geheel nieuw meststelsel dat in 2006 in werking zal treden. De commissie ziet dit als een goede kans de administratieve lasten substantieel te verlagen.

De minister van LNV heeft reeds de ambitie uitgesproken de administratieve lasten van het nieuwe stelsel met 40% te willen verminderen. De commissie ondersteunt deze ambitie.

Om deze ambitie te realiseren zal het nieuwe stelsel worden gekenmerkt door robuustheid (minder maatwerk), een risicobenadering (minder informatieverplichtingen voor grondgebonden bedrijven) en geen stapeling van regelgeving (bijv. een stelsel voor mestafzetovereenkomsten óf een stelsel van dierrechten, maar niet beide).

De balans maatwerk of lagere administratieve lasten zal ten opzichte van het oude stelsel meer gericht moeten zijn op lagere administratieve lasten.

Het bedrijfsleven wordt uitgenodigd initiatieven te nemen dit grotere vertrouwen met waarborgen te voorzien.

De commissie adviseert de minister:

- de ambitie van 40% minder administratieve lasten als minimaal taakstellend vast te houden, ook als dit ten koste gaat van maatwerk in het nieuw meststelsel.

3.1.4 Gewasbescherming

Een groot deel van het bestrijdingsmiddelen dossier wordt bepaald in Brussel.

Momenteel wordt gewerkt aan harmonisering van de toelating van bestrijdingsmiddelen wat voor de aanvrager van een toelating tot een administratieve lastenreductie zal leiden.

Voor wat betreft het duurzaam gebruik van bestrijdingsmiddelen is begin 2003 een Convenant Gewasbescherming gesloten. In het kader hiervan wordt momenteel een AMvB-gewasbescherming voorbereid die telers voorschrijft een gewasbeschermingsplan en logboek bij te houden. Hoewel deze AMvB met name gericht is op een kleine groep achterblijvers werkt de AMvB verplichtend voor iedere ondernemer en worden de extra lasten becijferd op € 4 miljoen. Doordat de AMvB goed aansluit bij bestaande vrijwillige registratiesystemen zullen de lasten in de praktijk meevallen. Gezien de doelstelling van het beleid ziet de commissie de AMvB als meest efficiënte instrument. Bovendien betreft het een tijdelijke maatregel die ingetrokken kan worden zodra de achterblijvers zijn bijgehaald.

De commissie adviseert de minister:

- voort te gaan op de weg van harmonisatie van de toelating van bestrijdingsmiddelen;
- de informatieverplichtingen van de AMvB-Gewasbescherming te laten aansluiten op bestaande registraties.

3.1.5 Dierenwelzijn

De administratieve lasten t.a.v. Dierenwelzijn bedragen € 11,3 miljoen. De verplichtingen vinden hun oorsprong voor 78% in Europese regelgeving en 20% betreft nationale verplichtingen (vnl. Honden- en kattenbesluit).

Minder regels

Het Besluit Welzijn Productiedieren is voor 100% Europees. Reductievoorstellen hiervoor kunnen niet worden geformuleerd omdat LNV bij de implementatie reeds de minimale vereisten vanuit Brussel (Level Playing Field) als haar referentiekader heeft beschouwd. Overigens lijkt de raming van de administratieve lasten erg hoog in verhouding tot de verplichtingen van het besluit. Bij een nieuwe meting van de administratieve lasten zal het Besluit Welzijn Productiedieren daarom extra tegen het licht dienen te worden gehouden.

Ten aanzien van het Honden en Kattenbesluit ziet de commissie duidelijk reductiemogelijkheden die kunnen worden gerealiseerd indien het besluit wordt ingetrokken. Inmiddels heeft de minister afgesproken een aantal lastenveroorzakende regelingen op te heffen en op termijn intrekking van de regeling op de agenda te houden. De hoogte van een vermindering van administratieve lasten is daarmee onder voorbehoud.

Wat betreft het Besluit Dierenvervoer is een nieuwe Brusselse transportverordening in aantocht. Deze zal mogelijk zorgen voor een toename van administratieve lasten. LNV dient zich in Brussel in te zetten om de administratieve lasten bij deze verordening beperkt te houden.

Daarnaast treedt binnenkort het Legkippenbesluit in werking dat (Europese) administratieve lasten kent die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn.

Het Dierentuinenbesluit is pas vorig jaar in werking getreden. Het is daarom nu te vroeg om reeds reductievoorstellen te kunnen formuleren. De Gemengde Commissie adviseert bij de evaluatie van dit besluit administratieve lasten mee te nemen.

Makkelijker maken

Voor zover EU regelgeving het toestaat kan regelgeving door middel van Toezicht-op-Toezicht worden gecontroleerd. De wenselijkheid en mogelijkheden kunnen worden verkend. Het gaat dan om maatregelen waarin de sector d.m.v. certificering en zelfcontrole wordt gereguleerd en de overheid de toezichthoudende partijen controleert in plaats van de bedrijven zelf.

Wat betreft het Besluit Welzijn Productiedieren gaat een groot deel van de administratieve lasten om de registratie van dode dieren. Mogelijk kan gemeenschappelijk gebruik worden gemaakt van destructiegegevens en de I&R-gegevens.

De mogelijke reductie van administratieve lasten wordt ingeschat op een totaal van 5%.

35 % Scenario

De mogelijkheden om te komen tot een verdere reductie, naast het Honden en Kattenbesluit, zijn zeer beperkt vanwege de grote mate van Europese regelgeving (78%). Een 35% reductie door het verminderen van regels kan alleen worden bereikt door het schrappen van één of meer Europese regels. Wel heeft LNV binnen het domein van Dierenwelzijn een level playing field positie ingenomen, waarmee wordt voorkómen dat in Nederland regels worden toegepast en uitgevoerd die niet Europees vereist zijn.

De commissie adviseert de minister:

- de Level Playing Field positionering ten aanzien van Dierenwelzijn in Europees verband voort te zetten;
- in Brussel inzet te plegen de administratieve lasten van nieuwe regelgeving (o.a. de transportverordening) beperkt te houden;
- te streven naar uiteindelijk intrekking van het Honden- en Kattenbesluit;
- de nulmeting van de administratieve lasten van het Besluit welzijn productiedieren opnieuw uit te (laten) voeren;
- zich in te zetten de genoemde reductievoorstellen te realiseren.

3.2 Natuur en Landschap

Flora- en Faunawet

De administratieve lasten van de Flora- en Faunawet bedragen ruim € 950.000 waarvan driekwart zijn oorsprong heeft in internationale kaders. Hoewel het bedrag aan administratieve lasten relatief gering is, is de ergernis die ermee samenhangt groot. Met name het stelsel van ontheffingen is ingewikkeld en omslachtig. LNV heeft zich deze kritiek aangetrokken en heeft recentelijk enkele verbeteringen doorgevoerd die zich in de praktijk nog moeten bewijzen:

LNV introduceert een aantal vrijstellingen (kraai, kauw, etc.) en met de sector en een aantal maatschappelijke organisaties is een ganzen- en smientenakkoord gesloten voor een systeem van vrijstellingen voor deze soorten.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet staat op dit moment voor nog geen € 10.000 aan administratieve lasten te boek. De implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn zal echter via deze wet gaan verlopen. Om de administratieve lasten niet te fors te laten toenemen stelt LNV voor de "Habitattoets" te integreren in andere besluiten (bijv. ontgronding, bouwvergunning, milieuvergunning).

De commissie adviseert de minister:

- het systeem van vrijstellingen van de Flora- en Faunawet zó in te richten dat een werkbare situatie ontstaat;
- de implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn te laten verlopen via integratie in andere besluiten.

3.3 Voedselkwaliteit en diergezondheid

3.3.1 Keuring en controle

Ten aanzien van keuring en controle hebben de commissie vele signalen bereikt.

Minder regels

Binnen het dierlijk deel (zuivel) van de Landbouwkwaliteitswet (€ 2.488.774) kan een reductie van € 1.584.079 worden gerealiseerd. Dit wordt primair veroorzaakt doordat regelingen en keuringsreglementen op dat gebied niet zullen worden verlengd.

Makkelijker maken

De basisgedachte in de signalen uit de sector is dat door een verbeterde samenwerking tussen controle- en inspectiediensten integralere inspecties mogelijk zijn.

Een tweede aspect bij keuringen en controles is de inzet van ICT die het mogelijk maakt meer gebruik te maken van gedeelde gegevensverzamelingen en inspecties niet meer op lokatie af te handelen.

Een derde veel gehoorde opmerking betreft de noodzaak van detaillering en de noodzaak van de hoge frequenties van keuringen en controle. Naar het gevoel van de sector is er een onbalans tussen deze zaken (detaillering en frequentie) en de noodzaak die er beleidsmatig voor bestaat.

Door de keuringen in het kader van de Plantenziektenwet en die van de kwaliteitswetgeving beter op elkaar af te stemmen wordt naar verwachting een lastenreductie van € 750.000 bereikt (Project 'Slim Fruit').

De commissie adviseert de minister:

- de tijdelijke regelgeving (zuivel) niet te verlengen;
- de fyto-sanitaire- en kwaliteitskeuringen beter op elkaar af te stemmen, niet alleen in de AGF-sector (Slim Fruit) maar ook bijv. in de bloembollensector;
- controles en inspecties meer te combineren (ook niet-LNV-diensten);
- door inzet van ICT de procesgang van keuringen en controles te verbeteren;
- de mate van detaillering en de frequentie van inspectie nader te bezien.

3.3.2 Diergezondheid en dierziektebestrijding

Het gebied van diergezondheid en dierziektebestrijding veroorzaakte op de ijkdatum 31 december 2002 een totaal van bijna € 194 miljoen aan administratieve lasten. In 2003 heeft reeds een reductie van ruim € 5,4 miljoen administratieve lasten plaatsgevonden.

Van de administratieve lasten op het gebied van diergezondheid en dierziektebestrijding heeft 66% een direct Europese oorsprong; 2% van de regelgeving heeft een Europese herkomst maar kent een nationale kleuring. De resterende 32% van de administratieve lasten is volledig nationaal.

LNV heeft een aanzienlijk deel van de veterinaire regelgeving in overleg met de sector onderzocht op draagvlak, effecten, risico's en administratieve lasten. Deze inventarisatie vormde goede input voor de commissie.

Minder regels

Wat betreft de veterinaire regelgeving stelt de commissie voor de Regeling aanvullende voorschriften Besmettelijke Dierziekten aan te passen door het register af te schaffen. Dit levert een reductie op van € 13 miljoen.

Daarnaast attendeert de commissie de minister op de raakvlakken met de regelgeving van het Ministerie van VWS. Ten aanzien van vlees is er regelgeving vanuit de Veewet, de Vleeskeuringwet, de Warenwet en de regelgeving rond dierziekten. In samenwerking met het Ministerie van VWS zou gekeken moeten worden naar een vereenvoudiging van de wetgeving rond vlees.

Makkelijker maken

Door vertegenwoordigers van de sector zijn bij de commissie veel suggesties ingebracht waarmee door vergemakkelijking van zaken mogelijk administratieve lasten reductie kan worden gerealiseerd. Het gaat dan om inbreng van de organisaties LTO, COV, GD, NVV, NBHV en PVE. Voor de exacte punten verwijzen wij naar bijlage 3.

Hierin is ook de wijze waarop de punten worden opgepakt beschreven. Het betreft in zijn algemeenheid suggesties ten aanzien van de uitvoering en handhaving van beleid. Veel suggesties hebben betrekking op de mogelijkheden van ICT en internet (o.a. ten behoeve van I&R-meldingen voor runderen en documentstromen en meldverplichtingen van varkenshouderij bedrijven). Ook worden op het vlak van inspecties en controle suggesties gedaan. Daarnaast wordt het hergebruik (en beter gebruik) van gegevens tussen overheid en sector veel genoemd. De aanpassing van de RVV-werkinstructies inzake Varkens-KI en R&O op slachterijen zijn eveneens goede voorbeelden van door de sector ingebrachte ideeën.

De commissie heeft op basis van door LNV en de sector aangebrachte ideeën een inventarisatie gemaakt van mogelijkheden om zaken makkelijker in te richten of om door een andere inrichting of organisatie van zaken administratieve lasten reductie te bereiken. Het gaat hier om de volgende lijnen:

- Vereenvoudiging van Bedrijfsregister I&R (Identificatie en Registratie) Rund. Hiervan is een extra reductie mogelijk van € 3,6 miljoen (een reductie van € 5,4 miljoen is reeds gerealiseerd). Bij de nieuwbouw van I&R voor runderen wordt er specifiek op gelet dat het systeem gebruiksvriendelijk wordt en de administratieve lasten beperkt worden. Insteek is dat veehouders met een internetaansluiting rechtsreeks in de database gegevens van hun dieren kunnen bekijken en muteren. De database kan op die manier dienen als bedrijfsregister mits goedgekeurd door Brussel.
- Het toepassen van een interactieve internet-toepassing en een vereenvoudiging van documentstromen en meldverplichtingen voor varkenshouderijbedrijven. Dit betreft I&R varkens, RVL en RBD en maakt een reductie van € 8 miljoen mogelijk.
- Door een vereenvoudiging van de HBD-regeling kan een reductie van zeker € 2 miljoen worden gerealiseerd. Het betreft hier het schrappen van het aftekenen van het R&O boekje en het bijhouden van het register op het bedrijf op de naleving van R&O.

Deze drie zaken betekenen een reductie van € 13,6 miljoen, ofwel een percentage van 7%.

Ten aanzien van de Regeling Bedrijfscontrole Dierziekten (RBD) geldt dat deze in de periode tot 2007 zal worden aangepast. Vanwege het vervallen van het verplichte serologisch onderzoek naar de blaasjesziekte, een onderzoek dat is gerelateerd aan het bloedonderzoek naar de ziekte van Aujeszky en klassieke varkenspest, zal een andere methode voor het verkrijgen van monsters moeten worden bepaald. De aan het serologisch onderzoek gerelateerde administratieve lasten komen daarmee in ieder geval te vervallen. Omdat een nulmeting ontbreekt en de bijhorende reductie nu niet kan worden meegeteld, adviseert de commissie voor de administratieve lasten van de RBD regeling een nulmeting uit te voeren.

Andere zaken die een extra reductie op kunnen leveren zijn de volgende:

- HACCP (Hazard Analysis of Critical Control Points) is een internationaal erkend zelfcontrolesysteem voor voedselveiligheid. Binnen de Hygiëneverordening van de EU is HACCP vanaf de primaire bedrijven in de keten verplicht. De primaire bedrijven zelf hoeven HACCP niet te implementeren. LNV vindt HACCP echter belangrijk voor de primaire bedrijven en voert hierop een stimuleringsbeleid. Bedrijven zelf kennen na invoering van HACCP een grotere mate van zelfcontrole en monitoring t.a.v. voedselveiligheid. Door toezicht te houden op de certificerende partijen kan de overheid in de toekomst op basis van ondermeer risicoanalyses controles uitvoeren. De intensiteit en wijze van controles door de overheid kunnen daardoor afnemen.

- CLIENT: Het programma CLIENT streeft naar verbetering van administratieve en logistieke processen bij overheid en sector op het vlak van de import en export van landbouwgoederen. Door elektronische aanmelding aan de douane en de RVV (of PD) kunnen processen worden geoptimaliseerd en vereenvoudigd. Dit schept voordelen voor het bedrijfsleven.
- TRACES: TRACES staat voor Trade Control and Expert System en is een op internet gebaseerde service voor exporteurs, importeurs, VWA/ RVV en overheid. Doel is de papieren certificaten en begeleidingsformulieren te vervangen door elektronische procedures. De papieren afhandeling kan dan worden vereenvoudigd, wat een reductie van administratieve lasten zal betekenen.
- ICT algemeen: Naast de hiervoor genoemde reductiemogelijkheden d.m.v. ICT en internet zal door voortdurende verbeteringen in bestaande ICT systemen (I&R, systemen bij inspecties, keuring en controle) en koppelingen van databestanden een reductie van administratieve lasten mogelijk zijn. Er zijn bijvoorbeeld ten aanzien van het papieren logboek (Diergeneesmiddelenwet) mogelijkheden om met ICT het logboek te vereenvoedigen.

Deze zaken zijn wat betreft hun reductie van administratieve lasten moeilijker te kwantificeren. Voor deze vier posten plus de resterende sectorinitiatieven uit de bijlage, wordt een stelpost van € 8 miljoen opgenomen.

In totaal levert dit de volgende bedragen:

- Reductie m.b.t. minder regels inclusief reeds gerealiseerd: € 18,5 miljoen
- Reductie m.b.t. makkelijker maken gekwantificeerd: € 13,6 miljoen
- Reductie m.b.t. makkelijker maken stelpost: € 8 miljoen

Gezamenlijke reductie van € 40,1 miljoen. Dit is een percentage ten opzichte van de administratieve lasten veterinair van 21 % .

35 % scenario

Er is binnen het veterinaire domein sprake van veel Europese regelgeving. Hierin is de veranderruimte beperkt. Indien een reductie van 35% behaald moet worden, betekent dit voor diergezondheid en dierziektebestrijding het schrappen van de gehele nationale component van de regelgeving.

De huidige situatie van de Nederlandse veehouderij kenmerkt zich door een hoge veedichtheid, intensieve transportbewegingen en een grote exportafhankelijkheid. Deze situatie is bijna niet te vergelijken met enig ander Europees land. De situatie van de Nederlandse veehouderij blijft dan ook zeer kwetsbaar voor de insleep en verspreiding van dierziektes. De huidige regelgeving vermindert deze kwetsbaarheid. De regelgeving is daarom vaak toegespitst op de specifieke Nederlandse situatie. Het schrappen van de nationale componenten van regelgeving kan daarmee hoge kosten van het bestrijden van dierziektes betekenen en een afname van de export. Ook de sector zelf kent schroom om regels verregaand te beperken. Dit is verklaarbaar vanuit de exportbelangen van de sector en de Nederlandse economie. Het voorkómen van dierziektes is voor de sector van groot belang.

De belangen van volksgezondheid en voedselveiligheid wegen politiek zwaar. Er klinkt een duidelijke maatschappelijke oproep om de uitbraak van dierziektes te voorkómen en voldoende garanties te stellen voor de voedselveiligheid.

De commissie adviseert de minister:

- in samenwerking met VWS te kijken naar een vereenvoudiging van de (bij VWS en LNV bestaande) regelgeving rond vlees;
- ruimte te bieden aan de genoemde suggesties van de sector;
- financiële ruimte te bieden voor de genoemde voorstellen ten aanzien van ICT;
- zich in te zetten om de genoemde reductievoorstellen te realiseren.

3.4 Samenvattende tabel

Beleidsonderwerp	Adm. Lasten 31-12-2002	Herkomst		Binnen de bestaande kaders		Nieuwe kaders Ketenomkering	Ingaande per	Geschatte besparing
		EU	Combinatie NL	Minder regels	Makkelijker maken			
Vitale, Duurzame Land- en Tuinbouw								
Landbouwwet Landbouwtelling	€ 2.739.813	1%	50%	49%			2005	Max. € 2.685.707
	€ 2.685.707				Combineren met inwinning voor basisregistraties			
Visserij Licentieregeling	€ 1.846.800	56%	31%	13%	Afschaffen licentieregeling	<ul style="list-style-type: none"> • Elektronisch logboek • Integreeren GRASVIRIS • Samenvoegen bewijs van inschr. + nationaliteitsbew. • Vereenv. vergunningen elektrovisserij • Eenmalige gegevens-inwinning en aanpassen termijnen rapportages (EU) 	1 jan. 2004 2006 - 2007	€ 20.000 € 178.000
							Anders controleren (cie Nijpels)	2007 2005
Mest Reductie in 2003	€194.818.696 - € 29.000.000		100%		Introductie van een geheel vernieuwd stelsel –40%		01-01-2006	€ 78.000.000
Dierenwelzijn Algemeen Honden- en Kattenbesluit	€ 11.320.784	79%	1%	20%		Certificering en zelfcontrole (IKB?)	2004	pm Max.
	€ 2.286.407			100%	Doorlichten/intrekken			€ 2.286.407 pm
Besluit Welzijn Productiedieren	€ 8.624.197				Onderzoek naar gemeen- schappelijk gebruik I&R-gegevens			

Beleidsonderwerp	Adm. Lasten 31-12-2002	Herkomst		Binnen de bestaande kaders		Nieuwe kaders Ketenomkering	Ingaande per	Geschatte besparing
		EU	Combinatie NL	Minder regels	Makkelijker maken			
Gewasbescherming Bestrijdingsmidd.wet Besl. vakbekwaamheid	€ 2.275.600 € 1.770.097 € 100.000	68%	11%	21%	EU-richtlijn wordt herzien Wordt Europees: € 4.000.000 lastenverhoging!		2004	eerder méér lasten dan minder pm
		85% wordt 100%	15% nog 100%	100%				
Convenant: AMVB	€ 0			100%				€ 0
Plantenziekten Besl. bestrijd. aard.- moetheid	€ 3.075.100 € 379.121	11%	89%	0%	Recentelijk verscherpt			€ 0
Natuur en Landschap: Samenwerken aan Kwaliteit								
Flora en Faunawet	€ 955.849		76%	24%				
Reg. Faunafonds	€ 288.500		20%	80%	Vrijst. van ontheff. div. soorten (- 200 ontheffingen) Ganzenakkoord: daling van het aantal aanvragen?		Jan. 2004 Nov. 2004	€ 9.000 Enkele € 10.000
Natuurbesch.wet	€ 9.560		100%				2004 - 2005	pm
Implem. Vogel- & HabitatRichtlijn		100%			Combineren met bestaande vergunningstelsels			
Voedselkwaliteit								
Kwaliteitswet COKZ Boter, Kaas, Boerenkaas en Melkpoeder	€ 6.389,476	1%	74%	25%	Ophieven rijkskeurmerken		2004 - 2006	€ 1.584.079
LKB Bloembollen Controle KCB	€ 2.369.120 € 1.501.606		100%	100%		Combineren met PD-inspectie	2005 - 2006	€ 750.000

Beleidsonderwerp	Adm. Lasten 31-12-2002	Herkomst		Binnen de bestaande kaders		Nieuwe kaders Ketenomkering	Ingaande per	Geschatte besparing
		EU	Combinatie NL	Minder regels	Makkelijker maken			
Zaai- en pootgoed	€ 11.202.737	29%	50%	21%	Mogelijke aanpassingen worden onderzocht	Vorming één loket	2004 - 2005	€ 7.000
Diergezondheid Reductie in 2003	€ 151.626.379 - € 5.458.356	66%	2%	32%	Afschaffen van het bezoekersregister	CLIENT en TRACES	Onderzoek HACCP i.c.m. toezicht op toezicht	€ 5.458.356 € 8.000.000
Regeling aanv. voorschr. besm. dierz. I&R-Rund	€ 73.566.000	96%	1%	3%		Gebruik internet voor I&R-melding	2004 – 2005	€ 13.000.000
HBD-regeling Reg. Varkensleveringen						Vereenvoudigen Internettoepassing plus vereenvoudiging document- stroom in samenhang met I&R- varkens en RBD	2005	€ 3.600.000
Veewet	€ 22.160.000	55%	45%	0%				
Diervoeders	€ 2.452.833	79%	19%	2%			Onderzoek Uitbreiden certificeringsgraad	pm
Diergeneesmiddelen	€ 17.706.198	9%	90%	1%		Elektronisch logboek		pm
	€ 430.683.771	32%	54%	14%				€ 125.678.549 29,18%

4 Ketennomkering en Toezicht-op-Toezicht

In hoofdstuk 2 is al aangegeven dat het koppelen van bedrijfsmanagementsystemen en LNV-systemen kan leiden tot een aanmerkelijke reductie van de administratieve lasten. Dergelijke koppelingen bieden echter nog meer en geheel nieuwe perspectieven. Principes als 'Omkering van de informatieketen' en 'Toezicht-op-Toezicht' bieden uitzicht op een toekomst met nóg minder administratieve lasten.

Inleiding

Bedrijven en ketens moeten aan steeds hogere eisen voldoen wat betreft het aanleveren van gegevens. Veel bedrijfsmanagementgegevens worden nu al beschikbaar gesteld aan contract-, ketenpartners en certificerende instanties. Daarbij gaat het om verantwoording afleggen over de productiewijze en andere, vaak bovenwettelijke (keten)afspraken.

Tegelijkertijd schenkt het kabinet aandacht aan de manier waarop de overheid haar toezichtstaken vormgeeft. Medio 2005 verschijnt een nieuwe rijksbrede visie op toezicht. Ook het ministerie van Justitie onderneemt initiatieven in dit verband. Binnen LNV heeft onderzoek naar de mogelijkheden van Toezicht-op-Toezicht volop de aandacht. Daarbij gaat het om het vervangen van het rechtstreekse en eigen toezicht van de overheid door toezicht van overheidsorganen op een systeem van onafhankelijk toezicht, dat vanuit de "belanghebbenden" zelf in stand wordt gehouden. Met de term toezicht wordt bedoeld: het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling/zaak (product) voldoet aan de gestelde eisen, het vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan ingrijpen. Daarbij hanteert het kabinet deze term uitsluitend voor het toezicht dat extern gericht is, dat wil zeggen op burgers, organisaties en sectoren buiten de overheid (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, medeoverheden en ZBO's).

De informatie die beschikbaar is in toezichtarrangementen is mogelijk gelijk te stellen aan de informatie die nodig is bij de overheid.

Toezicht-op-Toezicht

Voorwaarde voor een 'ander' overheidstoezicht is dat er sprake moet zijn van wettelijk gestelde normen, dus overheidsnormen of bovenwettelijke normen. Toezicht-op-Toezicht is het door overheid afstemmen van de eigen toezichtactiviteiten op de activiteiten van een andere – doorgaans privaatrechtelijke – instantie. Een dergelijke systematiek van toezichthouden laat de eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de overheid onverlet, maar kan, indien aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan, tot een efficiencywinst voor de overheid leiden. De bedoelde voorwaarden hebben betrekking op de inrichting en het functioneren van de instantie die primair het toezicht verricht (onder andere onafhankelijkheid, transparantie, sanctionering).

Ook degenen waarop het primaire toezicht wordt gehouden kunnen voordelen behalen. Denk daarbij aan de mogelijkheden om bovenwettelijke eisen te hanteren, zich op de markt te profileren en aan lagere tarieven omdat de overheid zich beperkt tot toezicht op afstand.

Dit systeem kan dus leiden tot winst voor alle betrokkenen: efficiencywinst, lagere tarieven en administratieve lastenvermindering.

In beginsel geldt dat daar waar de overheid thans keurt, controleert of erkent (uitvoeringswerkzaamheden) er reden kan zijn om systemen van Toezicht-op-Toezicht te introduceren. Toezicht-op-Toezicht kan niet dwingend worden opgelegd. Het initiatief moet bij het bedrijfsleven vandaan komen. Daarbij kan de overheid faciliterend optreden. Ook bij het toezicht op de naleving van de wet is er in beginsel plaats voor Toezicht-op-Toezicht; daarbij gaat het dan om het preventieve toezicht. Bij repressief optreden, het daadwerkelijk opsporen van strafbare feiten, worden dergelijke kansen niet aanwezig geacht.

In beginsel kan een goed werkend systeem van Toezicht-op-Toezicht op alle velden (belangen) worden toegepast. Wel moet het gaan om normstelling met een bestendig karakter.

Uiteindelijk kan de overheid, zowel institutioneel als politiek, ter verantwoording worden geroepen voor de handhaving van de Europese of nationale regelgeving. De overheid moet dus ook een passende infrastructuur voor nalevingtoezicht onderhouden, met alle waarborgen en garanties voor functioneren en sanctionering.

Niet-deelnemers aan een eigen privaatrechtelijk toezichtstelsel van het bedrijfsleven met bovenwettelijke eisen moeten uiteraard aan de normen voldoen die de overheid stelt. Op hen zal langs 'normale' weg toezicht worden gehouden. Zij incasseren geen voordelen en zullen op eigen kracht en kosten aan de overheidsnormen moeten voldoen. De voorwaarden die de overheid stelt bij Toezicht-op-Toezicht moeten alleen de hoogstnoodzakelijke zijn. Tegelijkertijd moet de overheid de ruimte geven aan het bedrijfsleven om een eigen primair toezichtstelsel te creëren dat rekening kan houden met sector/branche specifieke eigenschappen. Het bedrijfsleven moet voldoende ruimte krijgen om fundamenteel over de uitwerking van de nieuwe LNV-visie over Toezicht-op-Toezicht mee te praten.

Ketenomkering

Informatiestromen die het bedrijfsleven nu voor eigen toezicht bijhoudt, overlappen nu nog de informatie die de overheid afzonderlijk vraagt. De commissie ziet mogelijkheden voor een administratieve lastenvermindering bij het omkeren van deze informatiestromen, de 'ketenomkering'. De overheid gaat voor haar informatiebehoefte eerst na welke gegevens bedrijven, ketens, certificeerders en andere toezichthouders zelf al bijhouden en zonder veel administratieve lasten kunnen leveren. In het verlengde van de wijze waarop de ondernemer de informatie in de keten aan de certificeerder of andere toezichthouder levert, kan hij deze ook aan de overheid leveren. Pas als is vastgesteld dat die informatie ontoereikend is, verplicht de overheid tot het aanleveren van specifieke gegevens.

Bij de oriëntatie op de reductiemogelijkheden van een ketenomkering liep de commissie tegen nog al wat scepsis aan bij het bedrijfsleven en de overheid. Er zijn weerstanden als het gaat om het kijken in elkaars informatiekeuken, het ontdekken van samenwerkingsmogelijkheden en het delen van bedrijfsinformatie, keteninformatie en certificeringinformatie.

De oorzaak daarvan ligt bij slechte ervaringen uit het verleden en juridische-, internationale-, concurrentie- en informatiebeveiligingsproblemen. Het loslaten van verantwoordelijkheden en meer overlaten aan het bedrijfsleven lijkt moeilijk. Daarbij is natuurlijk begrip voor de politieke verantwoordelijkheid van LNV. Het bedrijfsleven heeft vooral uit concurrentieoverwegingen grote moeite met het zich organiseren en eenduidig communiceren over dit onderwerp.

Het resultaat is dat er wel allerlei nieuwe deelinitiatieven worden genomen, maar dat er van een grote kruisbestuiving nog geen sprake is. De weerstanden zijn te groot om ze individueel te kunnen overwinnen.

Praktijkvoorbeeld: NuTrace Tracking & Tracing

NuTrace is een tracking en tracing systeem in de varkensvleesketen. In het systeem wordt het product in alle stadia van de productie- en handelsketen gevolgd. Fokkerijgegevens, gegevens over het bedrijf van herkomst, het gebruikte voer, de wijze van productie en de vervoershandelingen en commerciële handelingen worden allemaal vastgelegd en centraal opgeslagen. De eindafnemer (detailhandel, industrie of food service) krijgt op verzoek of bij noodzaak inzicht in deze gegevens.

De commissie ziet meer mogelijkheden op dit gebied dan momenteel gerealiseerd worden, door een gezamenlijke regie en afspraken over een nieuwe architectuur voor een gezamenlijke informatiehuishouding.

Recente ketenafspraken en recent in de markt gezette certificeringssystemen gaan bijna allemaal zonder uitzondering uit van bovenwettelijke informatie eisen. Zij zijn daarbij gedreven door het vermogen om een product te kunnen onderscheiden en meerwaarde te creëren. De informatie die voor de overheid noodzakelijk is, wordt hierdoor steeds vollediger afgedekt.

De General Food Law (GFL) en de implementatie van het Fischler-pakket bieden kansen om van dergelijke certificeringssystemen gebruik te maken.

Praktijkvoorbeeld: NAK AGRO

De productie van aardappelen moet onder zodanige voorwaarden plaatsvinden dat de voedselveiligheid gewaarborgd is. Certificering is hier het bewijs van. Het betreft hier vrijwillige certificering. In toenemende mate neemt de verwerkende industrie alleen nog aardappelen met het voedselveiligheidscertificaat af. Het eisenpakket om in aanmerking te komen voor certificering is gebaseerd op een risicoanalyse van de aardappelteelt, waarbij elke stap in het teelt-/productieproces in beeld is gebracht (HACCP methode). Alle risico's zijn benoemd en er is aangegeven welke maatregelen dienen te worden genomen om potentiële gevaren te elimineren of tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. NAK AGRO voert hiervoor als onafhankelijke partij controles uit. Bij deelname aan meerdere voedselveiligheids certificaten of EUREPGAP van de NAK geldt een kortingsregeling en er vinden zoveel mogelijk gecombineerde inspecties plaats.

In Brussel moet stevig worden gepleit om bedrijfs- en ketencertificering een prominere plaats te geven in de richtlijnen en de controle- en toezichtverplichtingen. Inzet moet zijn een betere, consistente en eenduidige controleverordening. Bovendien moet worden gepleit voor versnelde harmonisatie van bestaande hygiënerichtlijnen. Ook moet er gepleit worden voor het hanteren van internationale standaarden bij het ontwerpen van bedrijfs/keteninformatiesystemen. Het Nederlandse EU-voorzitterschap in de tweede helft van 2004 kan gebruikt worden voor het geven van de eerste aanzetten of een extra impuls.

Gemengde Taskforce

Om de impasse te doorbreken, het vertrouwen te herstellen en verstandig zaken met elkaar te doen is het advies een gemengde Taskforce in te stellen die de mogelijkheden van deze benadering verkent, weerstanden benoemt en suggesties doet.

In het kader van het regeerakkoord van Balkenende II ligt het voor de hand dat het bedrijfsleven het initiatief neemt en de ruimte krijgt van de overheid. Het gemengde karakter van de Taskforce moet na installatie garanderen dat dit complexe traject vanaf het begin gezamenlijk wordt doorlopen.

De gemengde Taskforce moet voorstellen doen voor het doorbreken van de organisatorische beslommingen tussen bedrijfsleven en overheid en voor de regie en architectuur. Eenmalige aanlevering ('eenmalige inwinning en meervoudig gebruik') van gegevens moet hierbij het leidende principe zijn, waarbij de ondernemer centraal wordt gesteld.

Binnen een half jaar moet de Taskforce met een plan van aanpak komen. LNV moet actief op zoek gaan naar de beschikbare informatie en haar eigen informatievraag helder maken om deze koppeling mogelijk te maken. Een sector-/branche-/ketengewijze aanpak verdient hierbij de voorkeur om maatwerk te kunnen leveren. Op korte termijn moet snel aangesloten worden bij bestaande ideeën voor het starten van pilots in de tuinbouw en de akkerbouw om een duidelijk beeld te krijgen van de mogelijkheden op het gebied van voedselveiligheid (Tracking en Tracing in het kader van de GFL) en de implementatie van het Fischler pakket.

- Juridische ontrafeling van verbod op koppeling van databestanden met behoud van informatiebeveiliging (wet bescherming persoonsregistratie en wet openbaarheid bestuur (wob));
- Bestaande goed functionerende erkenningsystemen en toezichtsystemen uitbouwen naar andere sectoren/branches en ketens en verbeteren;
- LNV moet investeren in het invoeren van certificeringssystemen in de primaire sector.

De commissie adviseert de minister:

- meer verbindingen aan te gaan met het bedrijfsleven en te onderhandelen over en het maken van meerjarenafspraken;
- het bedrijfsleven aan te bevelen het initiatief te nemen tot het oprichten van een gemengde Taskforce;
- gebruik te maken van het momentum rond de implementatie van de General Food Law en het Fischler pakket per 1 januari 2005;
- ruimte te creëren in de LNV-nota voor Toezicht-op-Toezicht voor gedifferentieerde ontwikkeling binnen algemene kaders;
- aan te sluiten bij rijksbrede initiatieven over certificering en accreditatie en Toezicht-op-Toezicht;
- in Brussel te pleiten voor bedrijfs/ketencertificering en internationale standaarden voor informatieinwinning;
- juridische ontrafeling van verbod op koppeling van databestanden met behoud van informatiebeveiliging (wet bescherming persoonsregistratie en wet openbaarheid bestuur (wob));
- bestaande goed functionerende erkenningsystemen en toezichtsystemen uit te bouwen naar andere sectoren/branches en ketens en te verbeteren;
- te investeren in het invoeren van certificeringssystemen in de primaire sector.

Literatuurlijst

Bex, P.M.H.H., S. Verhey, P.M. de Vries & M.C.M. Jaspers (2002)

Eindrapportage nulmeting administratieve lasten Ministerie van LNV -
Wetgevingsdomein Mest.
CGE&Y, Utrecht

Bex, P.M.H.H., S. Verhey, P.M. de Vries & M.C.M. Jaspers (2002)

Eindrapportage nulmeting administratieve lasten Ministerie van LNV -
Wetgevingsdomein Veterinair.
CGE&Y, Utrecht

Bex, P.M.H.H., W.F. Thomas en A. van Vliet (2003)

Indeling herkomst administratieve lasten LNV-regelgeving.
Onderzoek naar de (inter)nationale herkomst van de administratieve lasten van het
ministerie van LNV.
SIRA-consulting, Nieuwgein, versie 1.0

Frouws, J. et al (1996)

Naar de Geest of naar de Letter. Een onderzoek naar knellende regelgeving in de
agrarische sector.
Studies van het Platteland 19, 138 p.

Hauw, P. van der, et al (2003)

Administratieve lasten overige Landbouwwetgeving – nulmeting per 1 januari 2002.
EIM, Zoetermeer, 100p.

Jansen, M. & M.J.F. Tom (2002)

Wetsvoorstel Zaaizaad- en Plantgoedwet – Effecten voor bedrijven.
EIM, Zoetermeer, 40p.

Jansen, M., M.M.M. Linsen & M.J.F. Tom (2003)

Administratieve lasten visserijwetgeving – uitkomsten van de nulmeting.
EIM, Zoetermeer, 70p.

Jansen, M. & M.J.F. Tom (2003)

Onevenredig Belast – Administratieve lasten in het kleinbedrijf 2002.
EIM, Zoetermeer, 30p.

Jaspers, M.C.M. & E. Kok (2002)

Nulmeting administratieve lasten Besluit welzijn productiedieren.
CGE&Y, 4p.

Sorgdrager, W. (2002)

Lastige Lasten
Mogelijkheden voor reductie van (administratieve lasten voor de landbouwsector).
LNV, 74p.

Sorgdrager, W. (2003)

Ruimte voor vernieuwend ondernemerschap in de landbouw.
Eindrapport MDW werkgroep 03-ME-13, 50p.

Bijlagen

Bijlage 1 Samenstelling commissie

Voorzitter	dhr. drs. B.J. Constandse dhr. J. de Groot dhr. W.J.A. van Gemert dhr. ir. J.T.G.M. Koolen dhr. A.W. Bierens dhr. ir. G.A. Koopstra	Voorzitter RvB The Greenery BV Voorm. voorzitter WLTO Voorzitter NVV Voorm. voorzitter LLTB Directeur CZAV Voorzitter Productschap Zuivel (PZ)
LNV	mw. ir. A.M. Burger	Directeur Landbouw (LNV)
LNV	mw. mr. J.L.D. Heukers	Directeur Juridische Zaken (LNV)
LNV	dhr. drs. P.H. Draaisma	Hoofddirecteur Dienst Regelingen (LNV)
Adviseur	dhr. drs. P.F.H. Bont	Secretaris Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten (ACTAL)
Adviseur	dhr. drs. J.C.M. Nijland	Directeur Interdepartementale Project- directie Administratieve Lasten (IPAL, min. Financiën)
Adviseur	dhr. drs. J.W. Butter	Hoofd Bureau Administratieve Lasten (LNV)
Secretaris	dhr. ir. P.W.J. Raven	Bureau Administratieve Lasten (LNV)

Bijlage 2 Opdrachtbeschrijving

Aanleiding

In 2002 zijn de problemen met administratieve lasten hoog op de politieke agenda komen te staan. Sinds mw. Sorgdrager haar rapport 'Lastige Lasten' presenteerde is LNV duidelijk gemaakt hoe groot het probleem eigenlijk is: LNV veroorzaakt met alle wetten en regelingen tezamen ruim € 430 mln. aan administratieve lasten (excl. subsidies).

Regeringsbeleid

De regering heeft in het hoofdlijnenakkoord afgesproken dat de administratieve lasten voor burgers en bedrijfsleven de komende vier jaar met 25% moeten worden verminderd.

In de ministerraad van 4 juli 2003 is de afspraak gemaakt dat elke minister vóór 31 december 2003 in overleg met de minister van Financiën een voorstel doet voor het reduceren van de administratieve lasten op het eigen terrein in 2 scenario's van 25% en 35%.

Daartoe is het noodzakelijk dat elk departement:

1. het totaal aan administratieve lasten van haar eigen wet- en regelgeving in kaart brengt;
2. de internationale herkomst van administratieve verplichtingen kent;
3. het reductiepotentieel identificeert.

Nulmetingen

In 2001/2002 heeft LNV alle administratieve lasten in beeld gebracht. Op 31 december 2002 bedroegen deze lasten ca. € 430 miljoen (exclusief subsidieregelingen).

(Inter-)nationale herkomst

Voor het veterinaire deel van de LNV-wetgeving is het onderscheid internationaal/nationaal reeds onderzocht. 62% van de veterinaire regelgeving bleek Brussel als herkomst te hebben. De rest van de regelgeving zal vóór het einde van 2003 worden geanalyseerd.

Reductiepotentieel

Voor het identificeren van het reductiepotentieel zal ieder departement een 'gemengde commissie' (bedrijfsleven en ambtelijk) instellen. De commissie werkt voorstellen uit voor vermindering van de administratieve lasten. De commissie stelt twee scenario's op: één voor 25% en één voor 35% reductie. Het betreft concrete beleidsaanbevelingen, waarbij inzicht wordt gegeven in de consequenties van de maatregelen voor de oorspronkelijke beleidsdoelstellingen van de bijbehorende wetgeving. Tevens wordt een voorstel gedaan voor de fasering van de reductiedoelstellingen t/m 2007 en de externe monitoring daarvan.

De beide scenario's vormen samen met de nulmeting en de analyse nationaal/internationaal de basis voor het vaststellen van het AL-plafond voor LNV door onze minister met de minister van Financiën.

Doel

Het doel van de gemengde commissie is vijfledig:

1. Het identificeren van het reductiepotentieel AL (in twee scenario's: 25% en 35%) binnen de bestaande regelgeving;
2. Het formuleren van concrete verbeteringsvoorstellen in concrete dossiers (met faseringsvoorstel);
3. Het formuleren van concrete verbeteringsvoorstellen met betrekking tot de uitvoering en handhaving van beleid;
4. Het identificeren van het AL-reductiepotentieel van nieuw beleid en het doen van voorstellen om de AL te minimaliseren;
5. Het extern monitoren van de realisatie van de reductie.

Begin december 2003 zal ten aanzien van de doelen 1, 2, 3 en 4 worden gerapporteerd aan de opdrachtgever.

Eind 2006 zal finaal gerapporteerd worden over de monitor.

Lopende trajecten

Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Sorgdrager is een begin gemaakt met het reduceren van deze lasten. Daarnaast is een doorlichtings-traject van start gegaan onder de vlag "minder beleid, minder regels en minder inzet". Hieruit zijn voorstellen voortgekomen voor minder beleid en minder AL. Beide trajecten leveren input voor het identificeren van het reductiepotentieel.

Ook op uitvoeringsgebied zijn diverse initiatieven genomen die hieraan kunnen bijdragen:

- de één-loketgedachte;
- meer samenwerking tussen uitvoerende diensten;
- gebruik (authentieke) basisregistraties;
- toepassing ICT (elektronisch berichtenverkeer i.p.v. formulieren van papier).

Product

De commissie levert een rapport aan de minister van LNV met daarin haar aanbevelingen voor een reductie met 25% en 35% in de eerste week van december 2003. Dit rapport zal openbaar zijn.

Halfjaarlijks zal gerapporteerd worden over de voortgang van de monitor met een finaal rapport eind 2006.

Projectorganisatie

Opdrachtgever

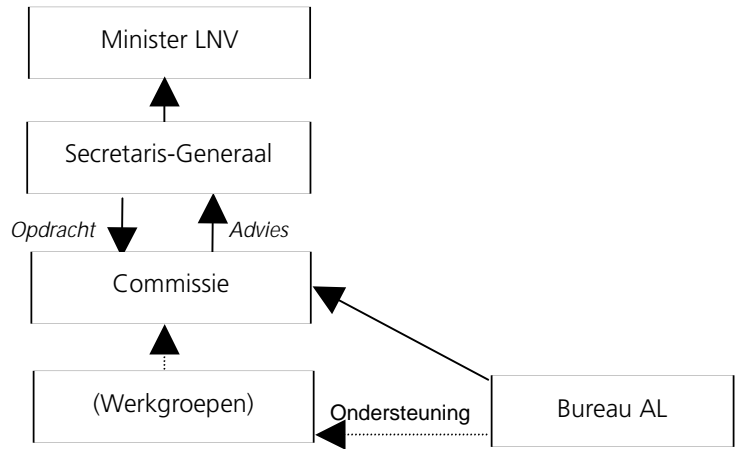
De minister treedt op als opdrachtgever.

De secretaris-generaal is gedelegeerd opdrachtgever.

Het opdrachtgeverschap omvat:

- De opdrachtverlening en instelling van de commissie;
- Dechargeverlening voor de reductiedoelen en de verbeteringsvoorstellen van de commissie;
- Het inbrengen van een reactie op de voorstellen van de commissie;
- Het definiëren van een vervolgopdracht voor de commissie onder inbreng van het kabinetsstandpunt en een plan van aanpak van LNV;
- Beoordeling van de voortgang van de reductie op basis van de halfjaarlijkse rapportages van de commissie;
- Dechargeverlening voor de externe monitor eind 2006.

In schema

Profiel leden bedrijfsleven

De voorzitter en de leden uit het bedrijfsleven worden geacht op persoonlijke titel in de commissie zitting te nemen. Van de leden wordt verwacht dat ze de agrarische sector in zijn breedte kunnen overzien.

Profiel leden LNV

Van LNV leden wordt verwacht dat zij zowel de beleidsterreinen als de juridische en uitvoeringsimplicaties van LNV overzien.

Planning

De commissie zal zelf haar werkwijze bepalen. Uitgangspunt is dat op 1 december 2003 de reductievoorstellen voor de beide scenario's worden opgeleverd en eind 2006 het finale resultaat van de monitoring van de reductie.

Een globale fasering is:

1^e deel

- voorbereidingsfase (5 weken)
- interviewronde (4 weken)
- rapportage (5 weken)

2^e deel

- monitoring met halfjaarlijkse rapporten (gedurende 3 jaar)

Tijdpad 1 ^e deel	September					Oktober					November					December				
Week	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52			
Vorbereidingsfase																				
Interviewronde																				
Rapportage																				
Dossierstaf																				
	Opdrachtverlening					Voortgang					Besluitvorming									

Tijdpad 2 ^e deel	2003												2004												2005												2006												
Maand	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Rapportage monitoring																																																	

Bijlage 3 Ontvangen suggesties vanuit de sector

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreeft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
Gesprek d.d. 17 december 2003 Gemengde Commissie en vertegenwoordigers van sector					
1.	Bezoekersregister: Voorkomen dat met het schrappen van het bezoekersregister er iets nieuws voor terug komt. Geen verschuiving van lasten naar de sector.	(GD)	Ja		LNV heeft voorgesteld het bezoekersregister af te schaffen (€ 13 miljoen AL). Vanuit LNV is de suggestie gedaan om gebruik te maken van bestaande informatie bij bronhouders. Dit is een verantwoordelijkheid van de sector.
2.	Reducties betreffen vaak de ondersteunende partijen en niet de primaire sector.	(GD)			Dat is soms het geval maar ook dan zal het doorwerken naar de primaire sector.
3.	Aanvraag export keuringen: Deze zijn ingewikkeld en omslachtig. Kan bijv. het paspoort niet op locatie worden uitgedraaid i.p.v. via de RVV.	(NBHV)	Ja	€ 100.000 (ruwe schatting)	Na oplevering van de nieuwbouw van I&R-rund medio 2005 wordt het mogelijk paspoorten op locatie uit te draaien.
4.	Besluit Welzijn Productiedieren: Is voor de registratie van dode dieren geen hergebruik van I&R- of destructiegegevens mogelijk?	(LTO)	Ja	P.M. nog kwantificeren	De raming van de AL blijkt erg hoog in verhouding tot de verplichtingen van het besluit. Bij een nieuwe meting van de AL zal het besluit daarom extra tegen het licht worden gehouden. Tegelijkertijd zullen de AL-reductiemogelijkheden worden onderzocht.
5.	Diervoerders: Meer doen aan zelfcontrole en certificering.	(LTO)	Ja		EU biedt hiervoor geen ruimte.
6.	Diergeneesmiddelenwet (DGW): Zijn geen registratieverplichtingen met dierenartsen, sector en overheid te combineren?	(NBHV)	Ja		De met de registratieverplichtingen (logboek) verband houdende AL bedragen ca. 17 miljoen Euro. LNV gaat de DGW evalueren en de knelpunten in kaart brengen, de logboekverplichtingen worden hierin meegenomen.
7.	Diergeneesmiddelenwet (DGW): Is dit echt 100% Brussels?	(PVE)	-		LNV gaat de DGW evalueren en de knelpunten in kaart brengen. De evaluatie zal inzichtelijk maken welke ruimte er nationaal is.
8.	Reglement CPE (Keuring scharreleren): Zijn de AL hier niet verschoven naar handelsnormen en komen te zweven tussen LNV en productschap?	(PVE)			De AL zijn verschoven naar het productschapsdomein.
Bond van Varkens KI-Verenigingen (BVKI)					
9.	Varkens KI-sector: RVV audit 1 maal per jaar in plaats van 2 maal per jaar met 2 personen.	BVKI	Ja	€ 43.200	Het betreft hier een RVV-werkinstructie. Deze suggestie zal worden bezien.

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
10.	Varkens KI-sector: Dierenartsbezoek 1maal per twee weken in plaats van nu 2 maal per week plus exportdagen.	idem	Ja	€ 249.600	Het betreft hier een RVV-werkinstructie. Deze suggestie zal worden gezien.
11.	Varkens KI-sector: Wekelijks bezoek plus begin- en eindcontrole van de quarantainestations door een dierenarts verminderen naar 2 maal per quarantaineperiode van 6 weken.	Idem	Ja	€ 144.000	Het betreft hier een RVV-werkinstructie. Deze suggestie zal worden gezien.
12.	Varkens KI-sector: Mengsperma zou moeten worden toegelaten van bijv. 3 beren in plaats van 1 beer per sprong nu.	idem			Dit komt neer op een verzoek tot opheffing van het verbod op mengsperma. Risico's voor verspreiding van dierziekten zijn niet acceptabel. Wordt niet overgenomen.
13.	Varkens KI-sector: halvering temperatuurmeting bij beren.	Idem	Ja	€ 100.000	Het betreft hier een RVV-instructie. Deze suggestie zal worden gezien.
Onderwerpen voor meldpunt tegenstrijdige regels, vooral gericht op zelfslachtende slagers					
14.	Etikettering rundvlees door slagers: Veel gedetailleerde informatie en moet lang worden bewaard. Is vergemakkelijken mogelijk?	Meldpunt	Ja		Vloeit rechtstreeks voort uit EU-verordening. Betreft 100% EU-verplichting. Kan niet minder.
15.	Bedrijfsregister I&R Runderen voor zelfslachtende slagers. Zelf houdt men een Bedrijfsregister bij terwijl de gegevens ook via fax worden verzonden aan I&R Bureau. Dit is toch dubbelop?	Idem	Ja	Beperkt	In 2003 is toegestaan om bedrijfsregister en in- en uitslagregister te integreren. Zie verder punt 18.
16.	Reinigings- en Ontsmettingsruimte zelfslachtende slagers: Administratie hiertoe wordt 4 maal per jaar gecontroleerd door de RVV. Alternatief is een vergunning voor onbepaalde tijd (is reeds onder de aandacht gebracht).	Idem	Ja		Dit zijn voorwaarden die één jaar geleden zijn afgesproken om daarmee tegemoet te komen aan de wens van zelfslachtende slagers m.b.t. het hebben van een R&O-plaats. Huidig beleid blijft gehandhaafd.
17.	Vervallen voorscreening: UBN nummers van bedrijven waar dieren vandaan komen worden bij RVV aangeleverd om te kijken of bedrijven verdacht zijn. Dit lijkt dubbelop met de RVL- sticker.	NBHV en NBW	Ja	€ 100.000 (ruwe schatting)	Onlangs is er overleg geweest tussen VVA en NBHV en NBW. Daarbij is afgesproken dat de NBHV en NBW met een concreet uitgewerkt voorstel komen dat als basis dient voor verdere besluitvorming.

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
18.	Bedrijfsregister I&R Rund: Schrappen. Wat is de toegevoegde waarde? Inzet in Brussel om het voorschrift te annuleren.	PVE	Ja		Op dit moment wordt gewerkt aan de nieuwbouw van het I&R systeem voor runderen. Bij de nieuwbouw wordt er specifiek op gelet dat het gebruiksvriendelijk wordt waarmee de administratieve lasten tot een minimum beperkt worden. Insteek is dat veehouders met een internetaansluiting rechtstreeks in de database gegevens van hun dieren kunnen bekijken en muteren. De database kan op die manier dienen als bedrijfsregister mits goedgekeurd door Brussel. De nieuwbouw van I&R voor runderen zal medio 2005 operationeel te zijn. Het gebruik van internet ten behoeve van het bedrijfsregister I&R-rund levert een AL-winst op van € 3.6 miljoen. Dit bedrag is reeds opgenomen als AL-winst van de LNV-voorstellen.
19.	Pas RBD-regeling aan de gewijzigde samenstelling van de sector en de opgedane ervaringen.	PVE	Ja		LNV heeft voorgesteld om het verplichte onderzoek op blaasjesziekte te schrappen. Verder wordt het uitgangspunt gehanteerd dat er behoefte blijft aan een goed monitoring systeem, maar dat gekomen moet worden tot een verbeterde invulling. Wordt dus aan tegemoet gekomen.
20.	Voer alleen regels in als er draagvlak voor is. Bijv. de 21 dagen regeling. Kan dit niet via administraties van dierenartsen?	PVE	Nauwelijks AL		Deze opmerking gaat niet over administratieve lasten maar over de knelpunten die de sector ervaart met de regelgeving. Hiervoor zijn beleidsvoorstellen geformuleerd die voor advies voorliggen bij de sector.
21.	Bouw het nieuwe I&R systeem met als uitgangspunt eenmalige invoer van zowel private als publieke data. Maak een slimme ICT oplossing.	PVE			Eenmalige gegevens aanleveren is uitgangspunt van de nieuwbouw I&R Rund. Hieraan wordt derhalve invulling gegeven.
22.	Gebruik gegevens van sector ook door de overheid en andersom.	PVE			Dit wordt meegenomen in de uitwerking van de motie Waalkens/Ter Veer die gaat over koppeling databestanden.
23.	Maak databestanden toegankelijk voor alle gebruikers. Bijv. UBN-nummers uit I&R-database t.b.v. diervoederleveranciers.	PVE			Het gaat hier om overheidsbestanden. Op grond van privacyregelgeving kunnen deze alleen met toestemming van de eigenaar beschikbaar worden gesteld aan derden.
24.	Integreer de documentstromen rond I&R, RVL en RBD en kijk of via ICT en internet versimpeling mogelijk is.	PVE	Ja	€ 8.000.000	Dit project is in de hoofdtekst overgenomen.
25.	Toezicht op toezicht verder toepassen. Ondernemers die zelf onvoldoende controleren op eigen kosten in een verzwaaard regime.	PVE			Daar waar EU-kaders dit mogelijk maken wordt dit toegepast (vb: weidevee, bandkeuring roodvlees).

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
26.	Vergemakkelijken controleregime voor hygiënecheck op varkenshouderijen, door onderdeel te maken van varkens-IKB.	PVE	Ja	€ 2.000.000	Dit project is in de hoofdstekst overgenomen.
27.	Blaasjesziekte: Ontheffing van RBD-regeling voor degenen die niet naar Italië exporteren. Blaasjesziekte via alternatieve afhandeling van de RBD-systematiek.	PVE	Ja		LNV heeft in het kader van projectpreventie dierziekten voorgesteld de wettelijke plicht voor onderzoek op blaasjesziekte af te schaffen. Het wordt een verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven om hier invulling aan te geven. Zie punt 19.
28.	Klassieke Varkenspest: Controle en uitvoeringsvarianten worden voorgesteld voor de varianten (1) geen dreiging; (2) dreiging door een uitbraak binnen 50 km uit landgrens en (3) uitbraak in Nederland.	PVE			In de beleidsvoorstellen i.h.k.v. projectpreventie dierziekten is aangegeven te komen tot een andere invulling van de monitoring en dat de RBD hierop aangepast gaat worden. Deze suggesties zullen worden meegenomen. Zie punt 19.
29.	MKZ: Idem als bij Klassieke Varkenspest: opdelen in varianten.	PVE			Wordt meegenomen. Zie punt 19 en punt 28.
30.	RVV: Combineren audits RVV m.b.t. inrichtingseisen (UBA) en HACCP. Tevens zoveel mogelijk combineren met audits AID, TNO etc.	COV	Ja		Het betreft een uitvoeringsrichtlijn van de RVV waarin deze een eigen verantwoordelijkheid heeft. Dit zal onder de aandacht worden gebracht bij de RVV.
31.	RVV: RVV moet bestaande erkende certificaten van geaccrediteerde instanties ook erkennen en afstappen van eigen audits en certificeringen.	COV	Ja		Zinvolle suggestie. Dit zal worden meegenomen binnen de ontwikkeling van ketengarantiesystemen en daarbinnen het aspect van toezicht op toezicht.
32.	RVV: Ophouden met het overschrijven van bestaande informatie en bestanden. Gemeenschappelijk gebruik en meervoudig gebruik	COV	Ja		Dit wordt meegenomen in de uitwerking van de motie Waalkens/Ter Veer die gaat over koppeling databestanden.
33.	RVV: alle databestanden baseren op dezelfde UBN-basis is basis voor goede integratie en helpt bij snelle actie bij crises.	COV			Het gaat hier om overheidsbestanden. Deze kunnen op grond van privacywetgeving alleen met toestemming van de eigenaar beschikbaar worden gesteld aan derden.
34.	RVV: Waarom moeten de 99% van de Nederlandse slachtvarkens worden vergezeld van Nationaliteitsbewijs en niet alleen de 1% Buitenlandse varkens van een Buitenlandbewijs.	COV			Dit is niet gebaseerd op nationale wetgeving. Het gaat hierbij om garantiestelling bij export. RVV is de enige die deze garantiestelling af kan geven. Wil het bedrijfsleven het anders organiseren, dan is het aan het bedrijfsleven om te komen met een uitwerking. Het is vervolgens aan de RVV om te beoordelen of die garantiestelling adequaat is.
35.	RVV: Regeling Reiniging en Ontsmetting: Te intensief en dubbelop m.b.t. toezicht op naleving. Kan dit worden vergemakkelijkt of verbeterd?	COV	Ja		Het betreft hier een RVV-werkinstructie. Is zinvolle suggestie en zal worden bezien.

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
36.	Meer controle op basis van bonus/malus m.b.t. HACCP en niet continue controleren maar alleen als daar aanleiding toe is of wijzigingen plaatsvinden.	COV	Geen AL.		Bij slachterijen gaat het om een 100% implementatie van EU-regelgeving. Voor verwerkende bedrijven speelt het probleem niet.
37.	EU-etikettering niet meer per land maar op EU-basis.	COV			Vloeit rechtstreeks voort uit EU-regelgeving. Is niet mogelijk.
38.	Controle op trichinen bij varkens bestaat nog steeds maar de ziekte is al jaren verdwenen. Kan dit worden afgeschaft?	COV en zelfslachtende slagers.	Ja	Afhankelijk van wijziging van Verordening	Betreft een EU-verplichting. De huidige verordening wordt aangepast. De verwachting is dat in de toekomst minder varkens onderzocht behoeven te worden. De hiermee verbandhoudende AL zijn niet in de nul-meting meegenomen. Bij de volgende meting van AL zal dit tegen het licht worden gehouden.
39.	Onderzoeksmethoden naar bijv. residuen zijn zo gedetailleerd en op nul toleranties gebaseerd dat de relatie met de volksgezondheid weg is. Zijn er geen acceptabele niveaus vast te stellen?	COV	Geen AL.		Deze discussie wordt door LNV opgepakt.
40.	Screeningsonderzoek op antibiotica residuen is vastgesteld voor 0,5% van de dieren. De EU schrijft 0,2% voor. Kan dit gelijkgetrokken worden?	COV	Ja	Beperkt	Kwestie wordt gezien.
41.	Privatiseren laboratoriumonderzoek van de RVV.	COV			LNV werkt aan een algemene erkenningsregeling voor laboratoria. Per voorgeschreven onderzoek zal worden gezien of privatisering mogelijk is.
Gesprek Natuur en Platteland d.d. 7 januari 2004					
42.	Gebiedsprojecten zijn integraal, geldbronnen niet. Dit veroorzaakt veel passen en meten.	LTO/NPN	Ja		Betreft subsidies. Wordt meegenomen in het (W)ILG-traject
43.	Minder tussenrapportages bij langlopende projecten: Urenverantwoording is niet zinvol	LTO/NPN	Ja		Betreft subsidies.
44.	Moment van aanvraag en uitvoering ligt te ver uiteen. Voorschotten kunnen pas worden aangevraagd als de rekeningen zijn betaald.	LTO/NPN	Irritatie		Betreft subsidies
45.	Verbrede activiteiten op agrarische bedrijven passen slecht in de huidige bestemmingsplannen Definitie van 'agrarisch bedrijf' is verouderd.	LTO/NPN	Ja		Doorgeven aan VROM
46.	Veel onderzoeksverplichtingen bij het starten van een nieuwe activiteit	LTO/NPN/ MKB-N	Ja		Doorgeven aan VROM. T.a.v. onderzoeksverplichtingen voor de Vogel- en Habitatrichtlijn is een voorstel in behandeling in de TK.

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
47.	Regelgeving voedselkwaliteit is niet toegespitst op het kleinschalig karakter van de landbouw	LTO	Ja		Veel Europese regelgeving. Zie ook Hoofdstuk 4: Toezicht op Toezicht
48.	Aanvraagprocedures kunnen eenvoudiger en professioneler (voorbeeld Belastingdienst)	LTO/NPN/ MKB-N	Ja		Zie initiatieven in het kader van 'makkelijker maken'.
49.	Veel procedures binnen programma Beheer zijn betuttelend en inefficiënt. Voorbeeld oppervlaktebepaling	LTO/NPN	Ja		Betreft subsidies.
Brief LTO-Nederland d.d. 21 oktober 2003					
50.	Bouwvoorschriften in Bestemmingsplannen bevatten vaak onnodige beperkingen	LTO	Nee		Doorgeven aan VROM
51.	Ondernemen in een kleinschalig landschap leidt tot beperkingen	LTO	Nee		Doorgeven aan VROM
52.	Herbestemming vrijkomende agrarische gebouwen en bouwpercelen verloopt moeizaam	LTO	Ja		Doorgeven aan VROM
53.	Stankwetgeving	LTO	Nee		Doorgeven aan VROM
54.	Spoelgrond en tarra worden beschouwd als afvalstof	LTO	Ja		Doorgeven aan VROM
55.	Lozingenbesluit en vliegtuigspuiten: ontheffingsprocedure is omslachtig	LTO	Ja		In samenwerking met VROM en V&W naar kijken
56.	AMVB Landbouwbedrijven in kader Wet Milieubeheer laat (te) lang op zich wachten	LTO	Ja		Doorgeven aan VROM
57.	Aanvraag ontheffingen voor schadebestrijding i.k.v. Flora- en Faunawet omslachtig	LTO	Ja		Recentelijk zijn wijzigingen voorgesteld o.a. 'Ganzenakkoord'
58.	Rechtsgevolgen Habitat- en Vogelrichtlijn onduidelijk	LTO	Ja		Voorstel voor implementatie via de Natuurbeschermingswet is in behandeling.
59.	Kleinschalig kamperen ruimte geven	LTO	Nee		Wet OpenluchtRecreatie wordt ingetrokken. Gemeenten zullen hun eigen beleid gaan maken.
60.	Bestrijdingsmiddelenwet: afstemmen van handhavingsacties is gewenst (o.a. WVO)	LTO	Ja		LNV streeft naar mee integrale inspecties. Zie § 3.3.1
61.	Opgave van gegevens in het kader van de Landbouwwet en de registratie percelen moeten beter op elkaar worden afgestemd.	LTO	Ja		Sinds enkele jaren zijn beide opgaven gecombineerd in de GDI. De komende tijd zal de integratie worden verbeterd. Zie § 3.1.1
62.	Biologische Landbouw vraagt veel administratie. Kan	LTO	Ja		Doorgeven aan SKAL

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
	de SKAL-certificering worden gecombineerd met andere certificeringssystemen (o.a. Eurep-Gap)				
63.	Bestrijdingsmiddelenwet/WVO: betere afstemming gewenst	LTO/NFO	Ja		Overleg met VROM
64.	Convenant gewasbescherming: de vereiste gewasbeschermingsplannen moeten aansluiten bij de huidige praktijk van registreren.	LTO/NFO	Ja		Zie § 3.1.4
65.	Arbowetgeving: risico-inventarisaties kosten veel tijd	LTO/NFO	Ja		Doorgeven aan SoZaWe
66.	Ontheffing voor schadebestrijding Flora- en Faunawet	LTO/NFO	Ja		Recentelijk zijn wijzigingen voorgesteld o.a. 'Ganzenakkoord'
67.	Arbeidsvoorziening via seizoenswerkers vraagt veel administratie	LTO/NFO	Ja		Doorgeven aan SoZaWe
68.	Milieuvergunning-Bestrijdingsmiddelenwet-WVO-Wet Bodembescherming zijn onvoldoende op elkaar afgestemd.	LTO/NFO	Ja		Overleg met VROM
69.	Afvalstoffenwet	LTO/NFO			Doorgeven aan VROM
70.	Plantenziektenwet: veel nieuwe regels uit Brussel en de sector moet de kosten van de inspecties betalen	LTO/NFO	Nee		Kosten van inspecties vallen niet onder administratieve lasten. LNV zal overbodige en dubbele inspecties vermijden. Zie ook project 'Slim Fruit'.
71.	MINAS: De hele fruitsector voldoet aan de normen en zou vrijgesteld moeten worden.	LTO/NFO	Ja		M.i.v. 1 januari 2006 wordt een nieuw meststelsel ingevoerd.
72.	Certificering in de keten maakt de Landbouw-kwaliteitswetgeving overbodig (dubbelop)	LTO/NFO	Ja		Zie Hoofdstuk 4 over Toezicht op Toezicht
Notitie LTO/NFO d.d. 12 januari 2004					
73.	Regulering grondontsmetting is niet nodig	LTO/NFO	Ja		Geen voorstellen
74.	Gewasbeschermingslicentie	LTO/NFO	Ja		Europese wetgeving in voorbereiding
75.	Combineer controles van gewasbeschermingsmiddelen	LTO/NFO	Ja		LNV streeft naar mee integrale inspecties. Zie § 3.3.1
76.	Biologische veehouderijen worden met dezelfde veterinaire regelgeving geconfronteerd als gangbare	LTO	Ja		Uitgangspunt is geen maatwerk
77.	I&R in natuurgebieden is moeilijk uitvoerbaar	LTO	Ja		EU-regelgeving

Nr	Beschrijving Suggestie	Bron	Betreft AL?	Inschatting reductie AL	Reactie
78.	Biologische boeren moeten ook MINAS bijhouden	LTO/NFO	Ja		In 2006 wordt een nieuw meststelsel geïntroduceerd.
79.	Mestafzetcontracten leiden tot veel frustraties	LTO/NFO	Ja		In 2006 wordt een nieuw meststelsel geïntroduceerd.
80.	Perceelsregistratie leidt tot veel fouten	LTO/NFO	Ja		Wordt verbeterd.
81.	Forfaits kloppen niet	LTO/NFO	Ja		In 2006 wordt een nieuw meststelsel geïntroduceerd.
82.	Geen nitraat in het grondwater en toch MINAS	LTO/NFO	Ja		In 2006 wordt een nieuw meststelsel geïntroduceerd.
83.	Aparte beoordeling van MINAS bij omzetting van bedrijfstype	LTO/NFO	Ja		In 2006 wordt een nieuw meststelsel geïntroduceerd.
84.	21 dagen quarantaine maatregel afschaffen	LTO	Ja		EU-regelgeving
85.	Diertransport niet meer opsplitsen per diercategorie	LTO	Nee		EU-regelgeving
86.	Bezoekersregeling vereenvoudigen	LTO	Ja		Zie § 3.3.2
87.	Kleine slachterijen hebben dezelfde lasten als grote bedrijven	LTO	Ja		Veel Europese regelgeving. Zie ook Hoofdstuk 4: Toezicht op Toezicht
88.	Aanvragen ontheffing voor breed transport zijn omslachtig	LTO	Ja		Doorgeven aan V&W
89.	Bedrijfsovername vraagt zeer veel administratie	LTO	Ja		De overheid zal één centraal basisbedrijvenregister inrichten.
90.	Aanleveren van I&R-gegevens verloopt nog wel eens problematisch	LTO	Ja		Er wordt een nieuw systeem gebouwd.
91.	Procedures om geregistreerde gegevens te wijzigen	LTO	Ja		Diverse registraties zullen via het internet worden ontsloten.
92.	Communicatie met LNV verloopt niet soepel	LTO	Ja		Het LNV-Loket zal de communicatie stroomlijnen.
93.	Veel dubbele controles	LTO	Ja		Zie § 3.3.1
94.	Hoge kosten van controles	LTO	Nee		Zie § 3.3.1 Door controles af te stemmen kan het aantal verminderen en daarmee de kosten

Bronnen:

1. Gespreksverslag gesprek Gemengde Commissie met vertegenwoordigers van de sector d.d. 17 december 2003.
2. Briefing Cie Reductie AL d.d. 9-12-2003.
3. Onderwerpen voor meldpunt strijdige regels, vooral gericht op zelfslachtende slagers.
4. Brief d.d. 1-12-2003 van de Nederlandse Bond voor Handelaren in Vee en de Nederlandse Bond van Waaghouders.
5. Brief PVE d.d. 17-11-2003 m.b.t. vermindering AL en Project Preventie Dierziekten aan Minister Veerman.
6. Memo PVE d.d. 16-12-2003 m.b.t. AL.
7. Brief d.d. 18-12-2003 van COV; onderwerp: Voorstellen AL-verlichting.
8. Interview Natuur en Platteland 7 januari 2004
9. Brief LTO d.d. 21 oktober 2003
10. Nota LTO/NFO overhandigd tijdens interview Plant op 21 januari 2004

Bijlage 4 Lijst geïnterviewden

dhr. W. van Andel (VERTIS)
dhr. dr.ir. G. Backus (WUR-LEI)
dhr. R.J. Barendse (LNV, Dienst Regelingen)
dhr. mr. P. Beekhuizen (LNV, Directie Juridische Zaken)
dhr. drs. A. Beetsma (VERTIS)
dhr. A. Bennen (VNG)
dhr. dr. P. Boonekamp (WUR-PRI)
dhr. ir. M.P. Cuijpers (LTO)
dhr. ir. J.J.C.M. van Dongen (LNV, Directie VVA)
dhr. J. Droogh (VAI)
dhr. ir. M. Gerritsen (Produktschap Tuinbouw)
dhr. P. de Groot (Rabobank)
dhr. dr.ir. A. Haverkort (WUR-PRI)
dhr. ir. G.H. Helming (LNV, Directie IFA)
dhr. ir. A. van Hoorn (LNV, Directie Landbouw)
dhr. H.B.A. Hulsbergen (Productschappen Vee Vlees en Eieren)
dhr. L. de Jong (COKZ)
dhr. ir. J. Klaver (Productschappen Vee Vlees en Eieren)
dhr. ing. J. Klaver (LTO-Nederland)
dhr. drs. A.M.W. Kleinmeulman (Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees)
dhr. ir. W.J.M. Klessens (Centrale Organisatie voor de Vleessector)
dhr. ir. S. Koning (Natuurlijk Platteland Nederland)
dhr. drs. H. Kool (LNV, Directie Landbouw)
dhr. Mr. W.J. Kooy (RLG)
mw. E. Klitsie (SMA)
dhr. B. Korsten (Dymos)
dhr. ir. C. van Leeuwen (PT)
dhr. drs. A.J. Leinarts (LNV, Directie IFA)
dhr. mr. A.C. Loeb (LNV, Directie Juridische Zaken)
dhr. A. van der Linden (The Greenery)
dhr. mr. E.J. Lutgert (Agroportal)
dhr. A. Maarsingh (LTO-Nederland)
dhr. ir. C.A.A.A. Maenhout (Bloembollenkeuringsdienst)
dhr. drs.ing. B.J.M. Meijer (WUR-PPO-agv)
dhr. dr.ir. J.J. Neeteson (WUR-PRI)
dhr. ir. G. van Oosten (ZLTO)
dhr. ir. P. Oosterveld (NAK)
dhr. dr.ir. H. Paul (LNV, Directie Voedings- en Veterinaire Aangelegenheden)
dhr. prof. dr. A. Pijpers (Gezondheidsdienst voor Dieren)
dhr. mr. G.B. Raaphorst (LNV, Directie Natuur)
dhr. drs. H.J. Riphagen (LNV, Directie Landbouw, Plantenziektenkundige Dienst)
dhr. ing. K.J. de Ruiter (LNV, Directie Platteland)
dhr. ir. O.T.J. Stiekema (LNV, Directie Industrie en Handel)
dhr. W.H. Streekstra (LTO-Nederland)
dhr. drs. M.P.R. Stufkens (Adviescollege toetsing administratieve lasten)
mw. J. Theijn (MKB-Nederland)
dhr. drs. J.P.G. Thewissen (LNV, Directie Wetenschap en Kennisoverdracht)
dhr. drs. P.A. Thijssen (Nederlandse Bond van Handelaren in Vee)
dhr. ing. E.G.T. Valentijn (LNV, Dienst ICT Uitvoering)
dhr. drs. F. Veenema (MKB-Nederland)
dhr. drs. P. Visser (LNV, Algemene Inspectiedienst)
dhr. mr. A.G. Walsweer (LNV, Directie Juridische Zaken)
dhr. ing. C.J.G. Wever (Expertisecentrum LNV)

Bijlage 5 Begrippenlijst

ACTAL	AdviesCollege Toesting Administratieve Lasten
Administratieve Lasten AL	Administratieve Lasten zijn de kosten voor het bedrijfsleven om te voldoen aan informatieverplichtingen voortvloeiend uit wet- en regelgeving van de overheid. Het gaat om het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie.
BVKI	Bond van Varkens KI-verenigingen
COKZ	Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel
COV	Centrale Organisatie voor de Vleessector
GD	Gezondheidsdienst voor Dieren
GFL	General Food Law / Algemene Voedselwet
CLIENT	Controle op Landbouwgoederen bij Import en Export naar een Nieuwe Toekomst Een systeem dat informatiestromen en controleprocessen bij het binnenkomen en uitgaan van landbouwgoederen zodanig inricht dat hierdoor de administratieve en logistieke processen verbeteren.
HACCP	Hazard Analysis of Critical Control Points Een kwaliteitssysteem op basis van risicoanalyse en daar uit voortkomende bewaking van de kritische punten in het totale productieproces.
HBD	Hygiënevoorschriften Besmettelijke Dierziekten
I&R	Identificatie en Registratie van dieren
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IPAL	Interdepartementale Projectdirectie Administratieve Lasten (onderdeel van het ministerie van Financiën)
NPN	Natuurlijk Platteland Nederland
NVV	Nederlandse Vakbond Varkenshouders
PALM	Project Administratieve Lastenverlichting MINAS
R&O-boekje en R&O-plaats	Reiniging en Ontsmetting (in het kader van de HBD-regeling) Van iedere reiniging en ontsmetting moet de vervoerder een aantekening maken in het zogeheten R&O-boekje. Elk veevoermiddel voor varkens heeft zo'n boekje. Reiniging en ontsmetting kunnen plaatsvinden op een geregistreerde R&O-plaats.

RBD	Regeling Bedrijfscontrole Dierziekten
RVV	Rijksdienst voor Vee en Vlees (onderdeel van VWA)
Toezicht	Het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of product voldoet aan de gestelde eisen, het vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan ingrijpen.
Toezicht-op-Toezicht	Het door de overheid afstemmen van de eigen toezicht-activiteiten op de activiteiten van een andere – doorgaans privaatrechtelijke – instantie.
TRACES	Trade Control And Expert System Een op internet gebaseerde service voor exporteurs, importeurs, VWA/RVV en overheid waarmee papieren certificaten en begeleidingsformulieren kunnen worden verminderd.
VVA	Directie Voedings- en Veterinaire Aangelegenheden
VWA	Voedsel en Waren Autoriteit
UBA	Uniforme Bevindingen Administratie: een systeem waarmee de RVV bedrijven toetst en erkent op grond van de geldende Europese veterinaire wetgeving. UBA maakt gebruik van uniforme inspectielijsten die de Europese richtlijnen nauwkeurig volgen.